

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Andersen, H. C.; H. C. Andersen og Carl Ewald ;
Udg. af Dansklærerforeningen ved Marie Fratz.

Titel | Title:

Udvalgte Eventyr

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Gyldendal, 1905

Fysiske størrelse | Physical extent:

88 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

H. C. Andersen & C. Ewald.

Udvalgte Eventyr.

1905.

57⁷/₁-58.

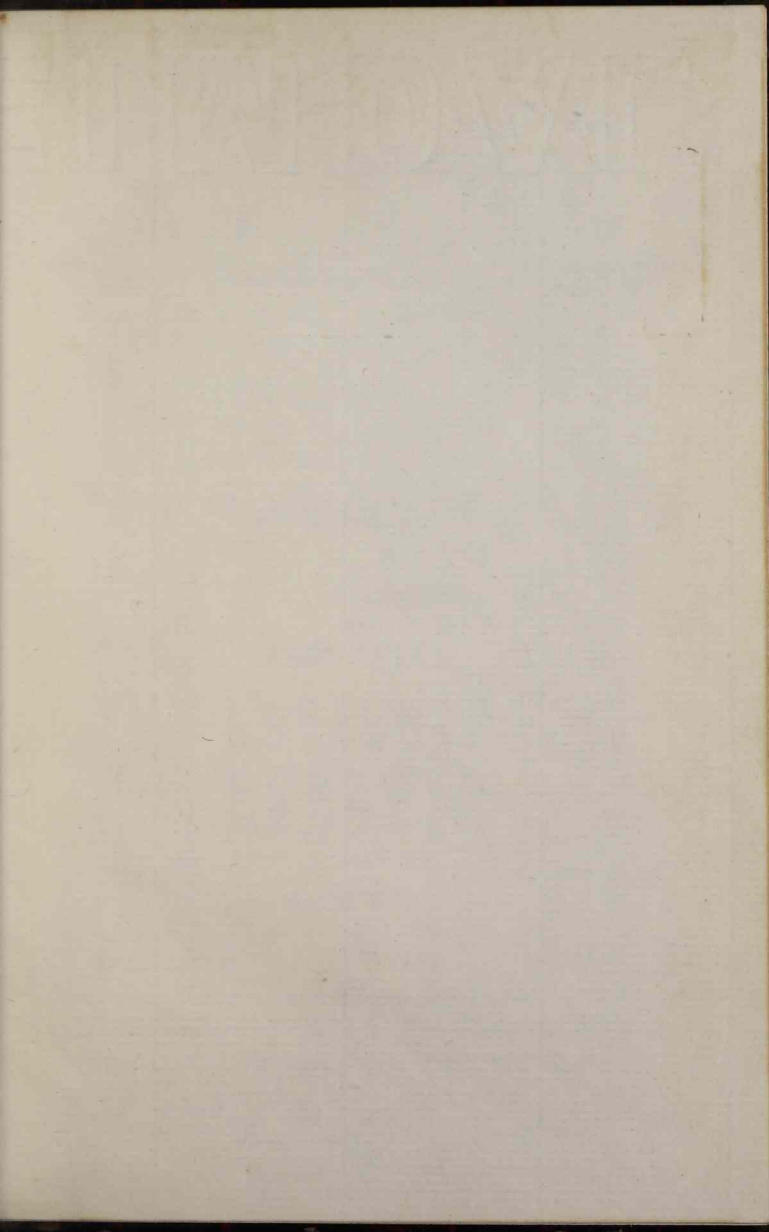
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

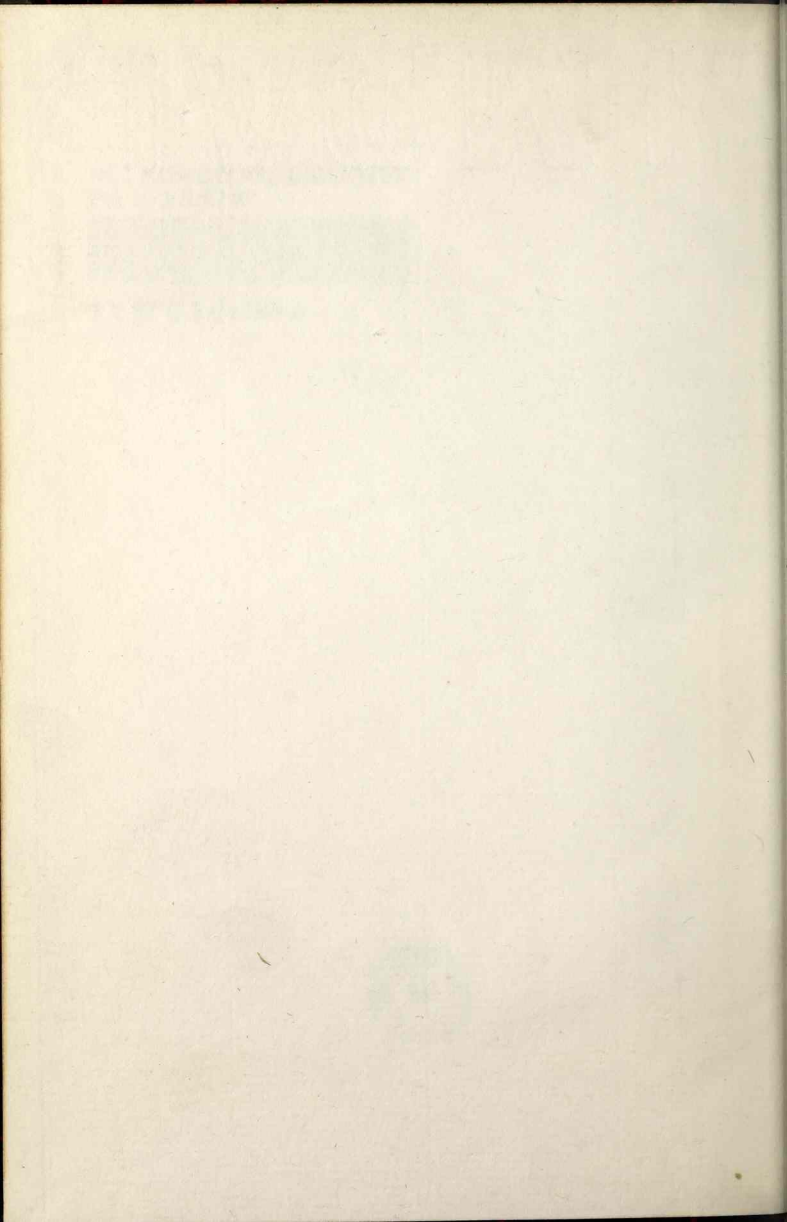

1 1 57 0 8 01799 4

+ Rex

DANSKLÆRER-
FORENINGENS
SKOLEUDGAVER
AF DANSKE FORFATTERE

H. C. ANDERSEN
OG
CARL EWALD

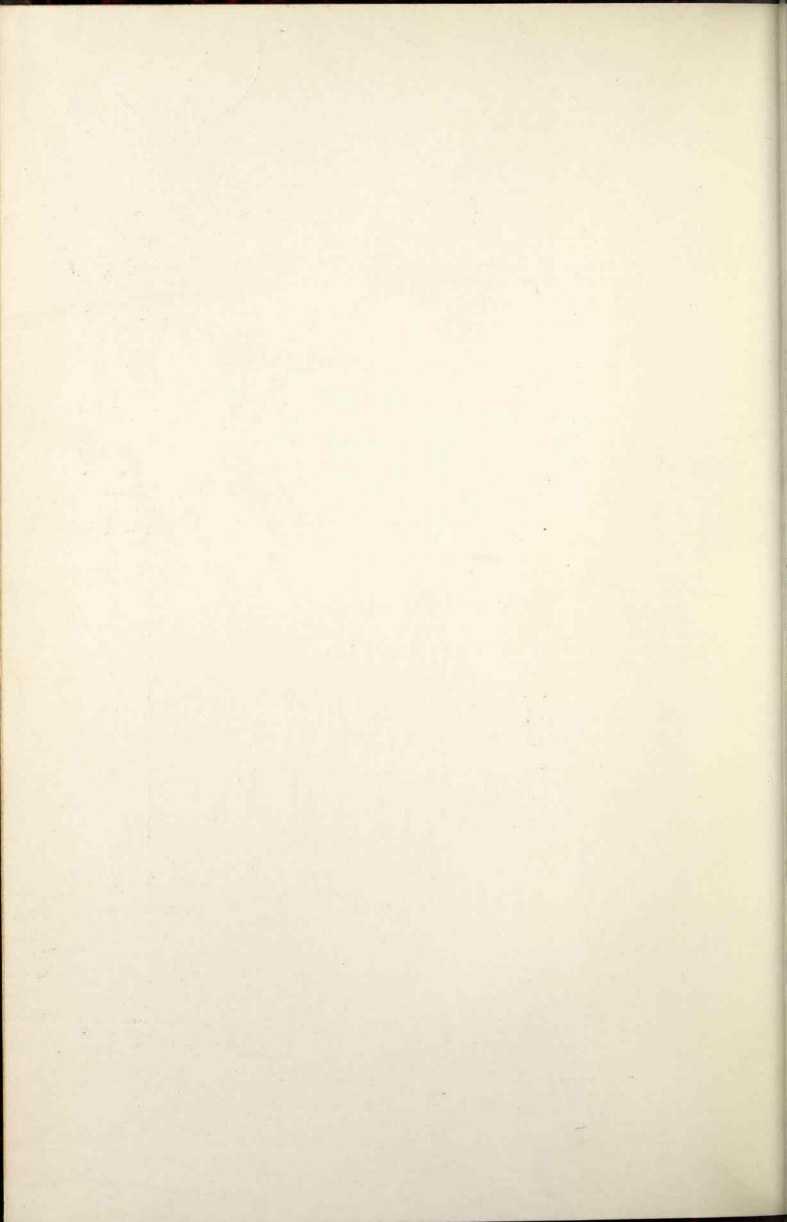
UDVALGTE
EVENTYR

VED

MARIE FRATZ

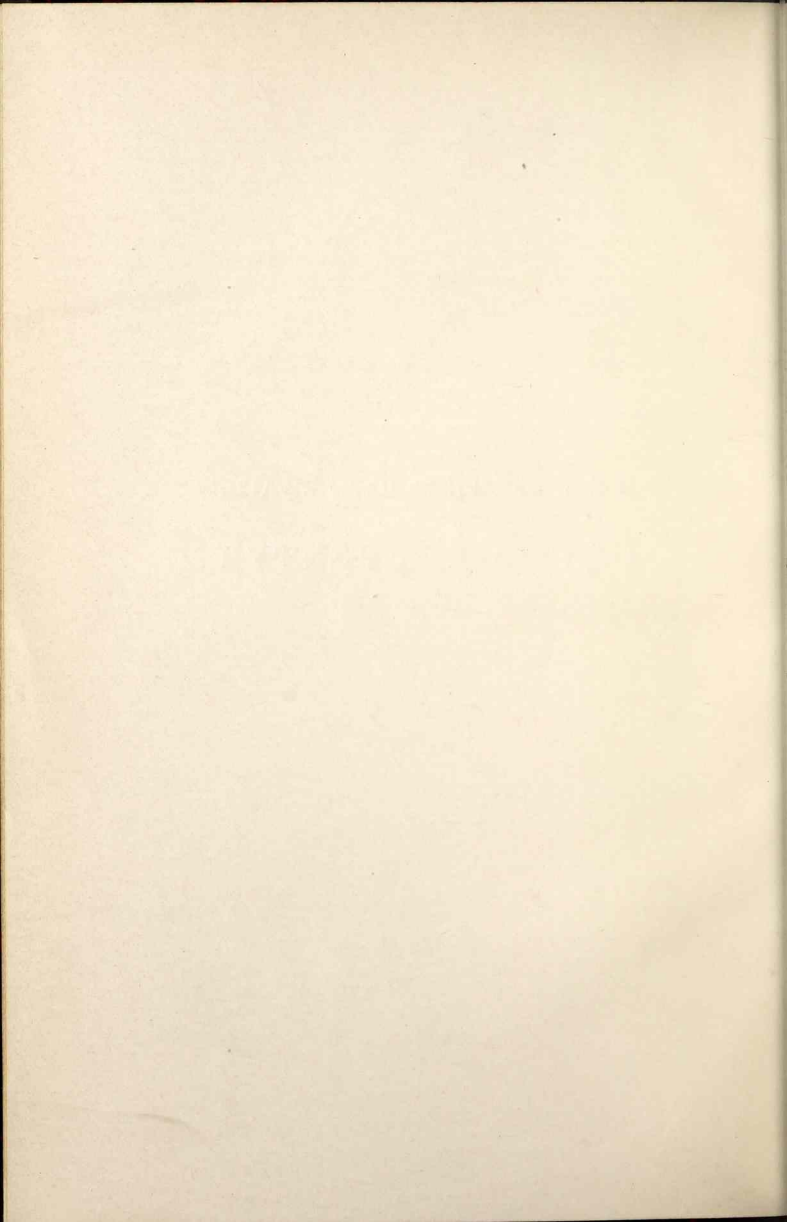
1906. h. 225.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL NORDISK FORLAG

H. C. ANDERSEN og CARL EWALD:

UDVALGTE EVENTYR

H. C. ANDERSEN og CARL EWALD

UDVALGTE EVENTYR

UDGIVET AF DANSKLÆRERFORENINGEN

VED

MARIE FRATZ

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL NORDISK FORLAG

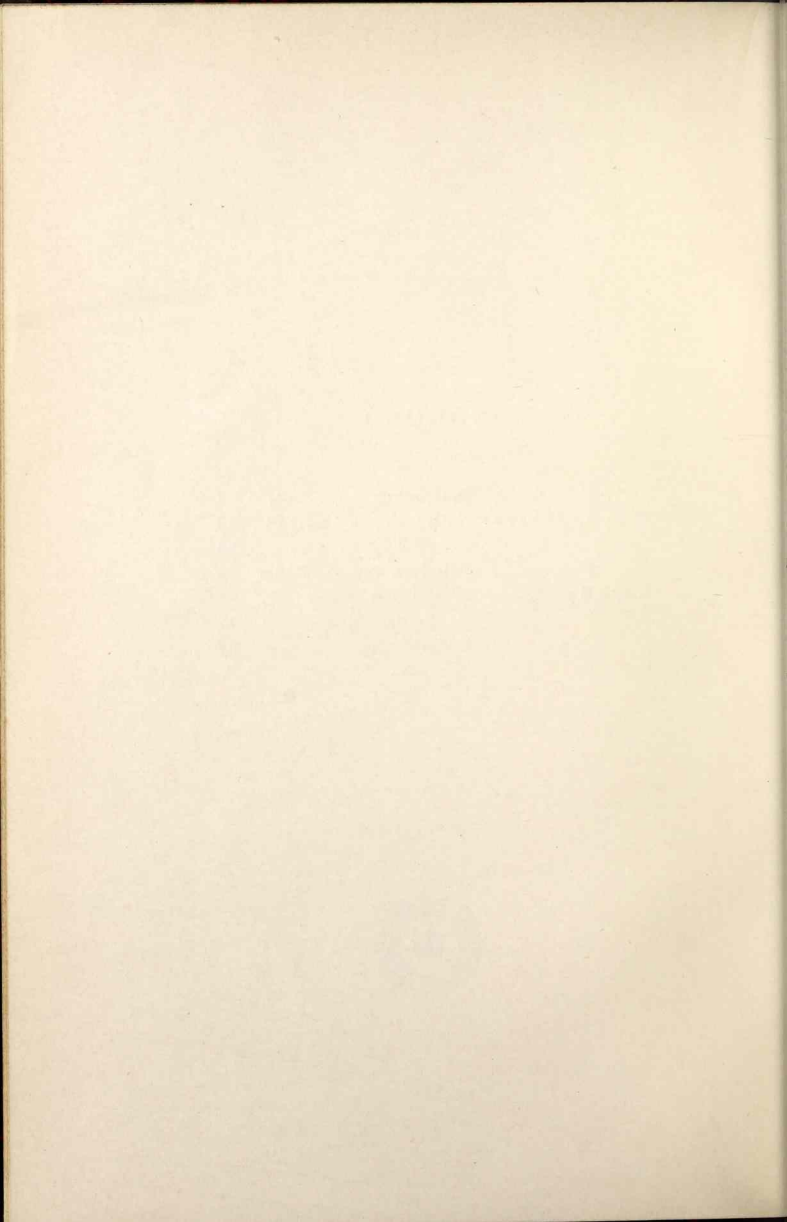
FR. BAGGES KGL. HOF-BOGTRYKKERI

1905

INDHOLD

	Side
Indledning	7
H. C. Andersen: Nattergalen	13
Elverhøj	24
Historien om en Moder	32
Carl Ewald: Misteltenen	39
De tomme Stuer.....	47
Edderkoppen	62

INDLEDNING

Eventyret er ligesom en Verden for sig selv, der ikke retter sig efter de Love, der gælder i Virkeligheden. Det er den Verden, Børn fra først af tror, de lever i, hvor Gaaseurten tænker og Kanariefuglen taler, hvor Tinsoldaten og Dukken har samme Glæder og Sorger som Drengene og Piger. Alting er levende; derfor er Eventyr saa friske og morsomme, og derfor holder Børn af dem.

Af alle danske Eventyr er H. C. Andersens de berømteste.*) Rigtignok forstaas og elskes de ingen Steder som her, hvor enhver har hørt dem som lille, læst dem som større og er blevet ved med at læse dem; men de kendes og beundres ikke alene over hele Europa, men ogsaa i de andre Verdensdele. Et Værk, der opnaar at blive udbredt saa vidt, maa være let at forstaa; og af alle gode Bøger er der naturligvis ingen, der forstaas lettere end de, der — som Andersens Eventyr — er skrevet for Børn.

Andersen, som selv intet Hjem og ingen Børn havde, kom daglig som Ven i flere Familier, hvor der var Børn. Medens disse var smaa, fortalte han dem tidt Historier og Eventyr, enten nogle han opfandt i Øjeblikket, eller nogle han havde hørt som Barn og nu selv genfortalte paa sin egen Maade. Andersen fortalte nemlig ikke som alle andre. En af hans Venner, der tidt har hørt ham fortælle Historier, siger om ham: »Han sagde ikke f. Eks.: »Børnene kom paa Vognen, og saa kørte de!« men: »Saa kom de paa Vognen,

*) Hans Christian Andersen er født i Odense (den 2. April 1805) som Søn af en fattig Skomager og døde paa Landstedet »Rolighed« ved København (den 4. August 1875) som en af vore kendteste og mest hædrede Mænd.

far vel Far, far vel Mor, Pisken smældede smæk smak! og væk for de, hej vil du gaa!» (E. Collin: H. C. Andersen og det Collinske Hus). Børnene var henrykte; men de morede sig nok saa meget over den Maade, Historierne blev fortalt paa, som over selve Indholdet af dem; og da Andersen fik den Tanke at udgive sine Eventyr og Historier for derigennem at glæde mange flere Børn end dem, han selv kendte, saa bestemte han sig til at lade dem trykke ganske saadan, som han havde fortalt dem. Sproget i Andersens Eventyr er altsaa ikke det sædvanlige Skriftsprog, men Talesproget, saaledes som Børn bruger det. Derfor har vi ingen Forfatter, hos hvem det er lettere at finde »Fejl« end hos Andersen; men derfor har vi heller ingen, hvis Sprog er friskere og i højere Grad vekslende, eftersom Indholdet skifter. Og i Andersens Eventyr er Indholdet snart lystigt, snart alvorligt og undertiden uhyggeligt; snart er det taget fra Historien eller fra gamle Sagn, men oftest fra det daglige Liv og næsten altid fra Danmark. Hvor forskelligartet det er, viser allerede de tre af Andersens Eventyr, som er samlet i denne lille Bog.

»Nattergalen« fortæller — ligesom »Den grimme Ælling« — om et Dyr, som i lang Tid bliver miskendt, men handler i Virkeligheden om noget andet. Thi Andersen synes, at ligesom den levende Nattergal i Eventyret tilsidesættes for den kunstige, saaledes bliver ofte en stor Digter og hans Arbejder stillet i Skygge af Mennesker og Værker, hvis indre Værd er ringe. Andersen betragtede sig en stor Del af sit Liv som en saadan tilsidesat Digter; han følte sig — i langt højere Grad end han havde Grund til — miskendt af sine Landsmænd, men syntes, at man i Udlandet paaskønnede ham mere. Derfor finder vi det Træk i »Nattergalen«, at Kejseren først gennem fremmedes begejstrede Udtalelser bliver opmærksom paa den Skat, han har i sin Nærhed. Ingen i hans Omgivelser ved noget om den; kun de fattige Fiskere og den lille Kokkepige kender Nattergalen og forstaar dens Sang. Man mærker herigennem Andersens Forkærlighed for de fattige og lavest stillede, den Del af Folket, som han selv oprindelig tilhørte. Disse Mennesker har ingen Lærdom, men Følelser har de; og Andersen fremhæver altid, at det er Hjertet, det kommer an paa.

»Elverhøj« fortæller om et stort Selskab af overnaturlige Væsener. Disse er imidlertid ikke mægtige og uhyggelige (som de var i Folkeviserne); man mærker øjeblikkelig, at den, der fortæller om dem, ikke har megen Tro paa dem. Men Andersen kender dem fortræffeligt alligevel, kender deres Familie og Omgangskreds, deres Dragter og Livretter; han ved, at Troldgubben er sparsommelig, og at Helhesten — der kun har tre Ben — har Tilbøjelighed til at blive svimmel.

Alle de Ting, der fortælles om disse Væsener og deres Gilde, er saa forunderlige, som alt maa være i en helt anden Verden, men paa samme Tid saa naturlige, at vi maa tro paa dem, og saa morsomme, at vi hellere end gerne gør det.

»Historien om en Moder« er det berømteste af alle Andersens Eventyr, intet andet dansk Værk er udbredt over en saa stor Del af Jorden.*) Dette er naturligvis ingen Tilfældighed. De allerfleste af Eventyrene kan nemlig, hvor let forstaaelige de end er, ikke forstaas overalt; thi vel er de skrevet for Børn, men rigtignok for danske Børn i 19. Aarhundrede, og derfor forudsætter de hos den, der læser dem, Kendskab til, hvad ethvert Barn i Andersens Fædreland og paa hans Tid vidste. Saaledes er et Eventyr som »Elverhøj« saa afgjort dansk, at man selv i de Lande, der ligger os nærmest, næppe kan glæde sig over det i samme Grad som vi. »Historien om en Moder« kan derimod forstaas overalt. Den Moder, der fortælles om, kunde lige saa godt høre hjemme i det ene Land som i det andet og lige saa godt leve paa den ene Tid som paa en anden. Vi faar intet at vide om hendes Liv, vi kender hende kun gennem hendes Kærlighed til sit Barn. Ingen Steder vil man staa fremmed over for denne Fortælling, for en Moders Kærlighed er en af de oprindeligste og maaske den dybeste af alle Følelser. Og den er aldrig blevet skildret smukkere og sandere end i dette Eventyr.

Efter H. C. Andersen er Carl Ewald den mest fremragende danske Eventyrforfatter.**)

Ewalds Eventyr foregaar næsten alle ude i Naturen og handler paa enkelte Undtagelser nær om Planter og Dyr. I disse Eventyr findes der ingen Elverpiger, Nisser eller Havfolk; alt gaar ganske naturligt til, og vi faar den klareste og nøjagtigste Oplysning om Dyrenes og Planternes Liv. Derfor er det, at læse et af Ewalds Eventyr, ligesom at faa en Time i Naturhistorie, men rigtignok en ualmindelig morsom Time og det, skønt der ofte fortælles om Dyr, som vi ellers kun lægger Mærke til, naar de kommer i Vejen for os. Aldrig

*) Til Andersens 70aars Fødselsdag (den 2. April 1875) udkom »Historien om en Moder, i femten Sprog«; heri er dog blandt andre den bengalske Oversættelse ikke taget med, skønt »Historien om en Moder« skal være særlig afholdt af Hinduerne.

**) Carl Ewald er født i Sønderjylland (den 15. Oktober 1856); han er Søn af Romanforfatteren H. F. Ewald.

havde vi troet, at der var saa meget fornøjeligt at faa at vide om Regnorme og Edderkopper og Oldenborrelarver! Men af Ewalds Eventyr kan vi lære, at der ved hvert eneste Dyr og hver eneste Plante, selv af de laveste, er meget, som det er værd at høre om. Forfatteren vil vise os, hvor rig Naturen er paa Væsener, der lever, og huske os paa, at ethvert af dem har samme Ret til at værne om sit Liv som vi til at værne om vort. Derfor siges der i et af Eventyrene: »Vi kalder det ene Dyr ondt og det andet godt, men naturligvis er der ingen Dyr, der er onde, selv om de gør os Fortræd.« (»De tolv Søstre«.) En varm Kærlighed til alt levende er den alvorlige Følelse, der gaar gennem Ewalds Eventyr. I øvrigt lyser der ud af dem et straalende Humør, som gør selv de bedst kendte Ting ny og fornøjelige. Er det ikke morsomt at høre, at »Stærene satte sig paa Pinden uden for deres Sommervilla,« eller at »Anemonerne var pakket saadan ind i grønne Tørklæder, at man aldeles ikke kunde se dem«? Hvor langt ud i Verdensrummet vi end bliver ført, beholder vi en hyggelig Følelse af, at de hjemlige Forhold ikke er tabt af Syne. Naar Ewald opdager en ny Stjerne, kalder han den Peter.

Sproget i disse Eventyr er derfor saa jævnt og naturligt som det Sprog, vi taler til daglig; men det er mere klart. Hver Sætning siger fyndigt og ligefrem, hvad der skal siges, og der tages større Hensyn til, om Ord og Udtryk er betegnende og morsomme, end om de er smukke.

»Misteltenen« handler om en Plante, som man kun kan finde ganske enkelte Steder i Danmark. Den er en Snylteplante af et ret ejendommeligt Udseende, og derfor har man i forskellige Lande tidlig lagt Mærke til den, knyttet Sagn til den (hos os forekommer den som bekendt i Myten om Balder) og flere Steder gjort den til Genstand for Overtro. Og den Dag i Dag er Misteltenen lige saa uundværlig til en rigtig Julefest i England, som Grantræet er hos os. — Morsomt skildres i Eventyret Forholdet mellem en Mistelten og det gamle Æbletræ, den har slaaet sig ned hos. Æbletræet er uforsonlig stemt mod sin ubudne Gæst, lige til det opdager, at Misteltenen har gjort det berømt. Saa forandres Forholdet: thi Forfængeligheden er den stærkeste Følelse hos Æbletræet — ligesom den undertiden er det hos Mennesker.

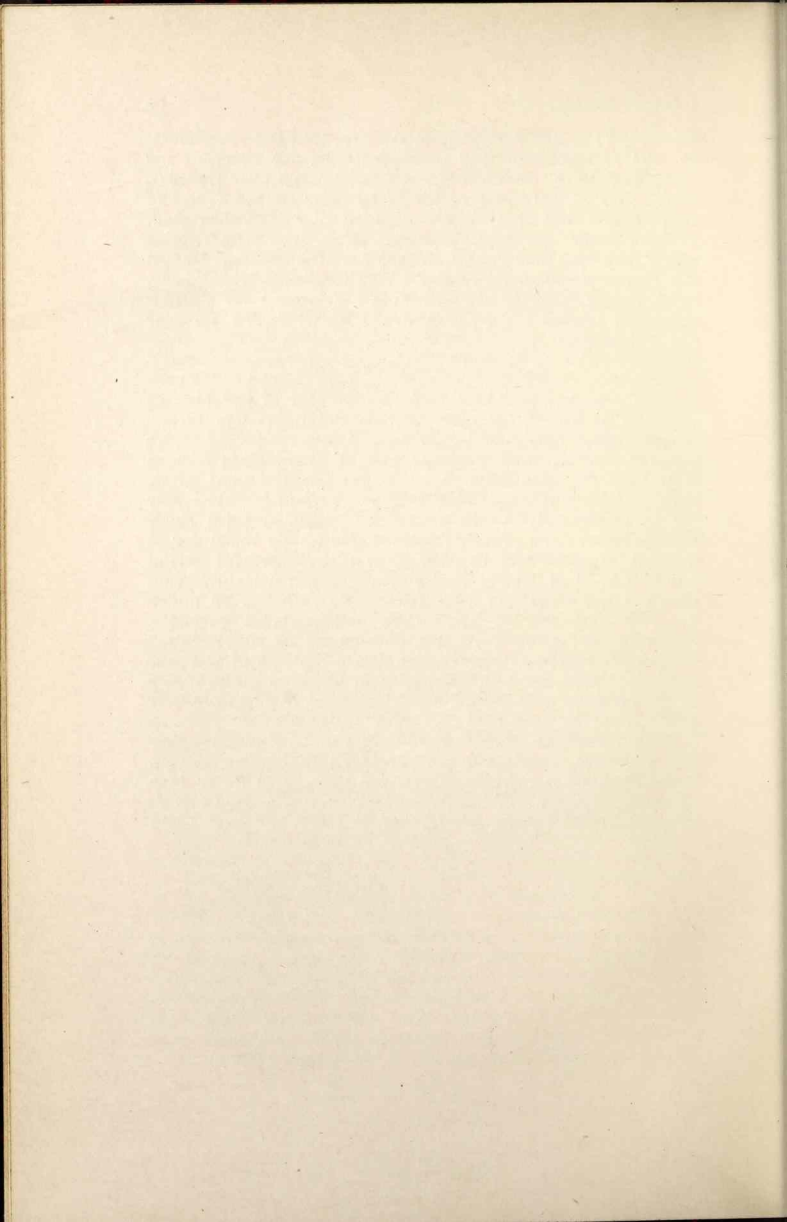
»De tomme Stuer« fortæller os først og fremmest den morsomme Kendsgerning, at vore Stuer i Virkeligheden aldrig er »tomme«, det vil sige: ubeboede, men til Stadighed huser en Mængde Væsener, hvis Tilværelse vi som Regel ikke skænker nogen Tanke. I »De tomme Stuer« er det for en Gangs Skyld disse Væsener, der fører Ordet, og det er baade morsomt og lærerigt for os at høre, hvad de har paa Hjerte.

»Edderkoppen« er et af de fornøjeligste af Ewalds

Eventyr. Vi stifter deri Bekendtskab med en Del »Personer«, der alle er morsomme: Blomsterplanterne, der vil gælde for mere, end de er, Buskene, der ser Blomsterne over Hovedet, Musen, der er godmodig og huslig og tager sig saa varmt af andres Sager, dels af Hjælpsomhed, men især af Nysgerrighed, — og fremfor alle Edderkoppen, denne stærke og dygtige Dame med sine moderne Meninger og sin fuldstændige Mangel paa blidere Følelser. De er alle i nær Slægt med Menneskene, og dog gaar hver eneste lille Ting i Eventyret for sig nøjagtig paa samme Maade, som den i Virkeligheden foregaar ude i Naturen.

Naar man har læst blot nogle faa Eventyr af Andersen og nogle faa af Ewald, ser man, at vore to største Eventyrfattere ligner hinanden meget lidt. Andersen kunde skrive Eventyr om alt. Han fortæller selv, at Thorvaldsen — som satte stor Pris paa ham — en Dag sagde til ham: »Naa, skriv os nu et nyt, morsomt Eventyr! De kan jo skrive selv om en Stoppenaal!« — og Andersen tilføjer: »Og jeg skrev »Stoppenaalen«.« — Ewald derimod holder sig inden for et bestemt Omraade, som han har gjort til Genstand for særligt Studium, — han henter stadig sine Emner fra Naturfagene; man mærker alene paa dette Træk, at han tilhører en anden Tid end Andersen, at han er en helt moderne Forfatter. Andersen var en større Digter, en varmere og rigere Natur; han var et Følelsesmenneske, der aldrig lagde Skjul paa sine Følelser. Ewald gør ved Siden af ham et køligt Indtryk, han er varsommere med at vise, hvad han føler, han dækker over baade Alvor og Spot med et Smil.

Hvor forskellige disse to Forfattere end er, har de imidlertid eet fælles: Kærligheden til Børn og til Planter og Dyr. Deres Eventyr er egentlig skrevet for Børn, men de er hurtig naaet til ogsaa at blive læst af de voksne, — og de store læser dem med samme Glæde som de smaa.

NATTERGALEN

I Kina, ved du jo nok, er Kejseren en Kineser, og alle de, han har om sig, er Kinesere. Det er nu mange Aar siden; men just derfor er det værd at høre Historien, før man glemmer den. Kejserens Slot var det prægtigste i Verden, ganske og aldeles af fint Porcelæn, saa kostbart, men saa skønt, saa vanskeligt at røre ved, at man maatte ordentlig tage sig i Agt. I Haven saa man de forunderligste Blomster, og ved de allerprægtigste var der bundet Sølvklokker, der klingede, for at man ikke skulde gaa forbi uden at bemærke Blomsten. Ja, alting var saa udspekuleret i Kejserens Have, og den strakte sig saa langt, at Gartneren selv ikke vidste Enden paa den; blev man ved at gaa, kom man i den dejligste Skov med høje Træer og dybe Søer. Skoven gik lige ned til Havet, der var blaat og dybt; store Skibe kunde sejle lige ind under Grenene, og i disse boede der en Nattergal, der sang saa velsignet, at selv den fattige Fisker, der havde saa meget andet at passe, laa stille og lyttede, naar han om Natten var ude at trække Fiskegarnet op og da hørte Nattergalen. „Herre Gud! hvor det er kønt!“ sagde han; men saa maatte han passe sine Ting og glemte Fuglen; dog næste Nat, naar den igen sang, og Fiskeren kom derud, sagde han det samme: „Herre Gud! hvor det dog er kønt!“

Fra alle Verdens Lande kom der rejsende til Kejserens Stad, og de beundrede den, Slottet og Haven; men naar de fik Nattergalen at høre, sagde de alle sammen: „Den er dog det bedste!“ — Og de rejsende fortalte derom, naar de kom hjem, og de lærde skrev mange Bøger om Byen, Slottet og Haven; men Nattergalen glemte de ikke, den blev sat allerøverst, og de, som kunde digte, skrev de dejligste Digte, alle sammen om Nattergalen i Skoven ved den dybe Sø.

De Bøger kom Verden rundt, og nogle kom da ogsaa engang til Kejseren. Han sad i sin Guldstol, læste og læste; hvert Øjeblik nikkede han med Hovedet; thi det fornøjede ham at høre de prægtige Beskrivelser over Byen, Slottet og Haven. „Men Nattergalen er dog det allerbedste!“ stod der skrevet.

„Hvad for noget!“ sagde Kejseren, „Nattergalen! den kender jeg jo slet ikke! er her saadan en Fugl i mit Kejserdømme, oven i Købet i min Have! det har jeg aldrig hørt! saadant noget skal man læse sig til!“ Og saa kaldte han paa sin Kavalier, der var saa fornem, at naar nogen, der var ringere end han, vovede at tale til ham eller spørge om noget, saa svarede han ikke andet end: „P!“ og det har ikke noget at betyde.

„Her skal jo være en højst mærkværdig Fugl, som kaldes Nattergal!“ sagde Kejseren, „man siger, at den er det allerbedste i mit store Rige! hvorfor har man aldrig sagt mig noget om den?“

„Jeg har aldrig før hørt den nævne!“ sagde Kavalieren, „den er aldrig blevet præsenteret ved Hoffet!“

„Jeg vil, at den skal komme her i Aften og synge for mig!“ sagde Kejseren. „Der ved hele Verden, hvad jeg har, og jeg ved det ikke!“

„Jeg har aldrig før hørt den nævne!“ sagde Kavalieren, „jeg skal søge den, jeg skal finde den!“ —

Men hvor var den at finde? Kavalieren løb op og ned ad alle Trapper, gennem Sale og Gange, — ingen af alle dem, han traf paa, havde hørt tale om Natter-

galen; og Kavaleren løb igen til Kejseren og sagde, at det vist maatte være en Fabel af dem, der skrev Bøger. „Deres kejserlige Majestæt skal ikke tro, hvad der skrives! det er Opfindelser og noget, som kaldes den sorte Kunst!“

„Men den Bog, hvori jeg har læst det,“ sagde Kejseren, „er sendt mig fra den stormægtige Kejser af Japan, og saa kan det ikke være Usandhed. Jeg vil høre Nattergalen! den skal være her i Aften! den har min højeste Naade! og kommer den ikke, da skal hele Hoffet dunkes paa Maven, naar det har spist Aftensmad!“

„Tsing-pe!“ sagde Kavaleren og løb igen op og ned ad alle Trapper, gennem alle Sale og Gange, og det halve Hof løb med, for de vilde ikke gerne dunkes paa Maven. Der var en Spørgen efter den mærkelige Nattergal, som hele Verden kendte, men ingen ved Hoffet.

Endelig traf de en lille, fattig Pige i Køkkenet; hun sagde: „O Gud, Nattergalen! den kender jeg godt! ja, hvor den kan synge! Hver Aften har jeg Lov til at bringe lidt af Levningerne fra Bordet hjem til min stakkels, syge Moder, hun bor nede ved Stranden; og naar jeg saa gaar tilbage, er træt og hviler i Skoven, saa hører jeg Nattergalen synge! jeg faar Vandet i Øjnene derved; det er, ligesom om min Moder kyssede mig!“

„Lille Kokkepige!“ sagde Kavaleren, „jeg skal skaffe Hende fast Ansættelse i Køkkenet og Lov til at se Kejseren spise, dersom Hun kan føre os til Nattergalen, for den er tilsagt til i Aften.“

Og saa drog de alle sammen ud i Skoven, hvor Nattergalen plejede at synge; det halve Hof var med. — Som de allerbedst gik, begyndte en Ko at brøle.

„O!“ sagde Hofjunkerne, „nu har vi den! der er dog en mærkelig Kraft i et saadant lille Dyr! jeg har ganske bestemt hørt den før!“

„Nej, det er Køerne, som brøler!“ sagde den lille Kokkepige, „vi er endnu langt fra Stedet!“

Frøerne kvækkede nu i Kæret.

„Dejligt!“ sagde den kinesiske Slotsprovst, „nu hører jeg hende; det er ligesom smaa Kirkeklokker.“

„Nej, det er Frøerne!“ sagde den lille Kokkepige. „Men nu tænker jeg snart, vi hører den!“

Saa begyndte Nattergalen at synge.

„Den er det!“ sagde den lille Pige, „hør! hør! og der sidder den!“ og saa pegede hun paa en lille, graa Fugl oppe i Grenene.

„Er det muligt!“ sagde Kavaleren, „saaledes havde jeg nu aldrig tænkt mig den! hvor den ser simpel ud! den har vist mistet sin Kulør over at se saa mange fornemme Mennesker hos sig!“

„Lille Nattergal!“ raabte den lille Kokkepige ganske højt, „vor naadige Kejser vil saa gerne, at du skal synge for ham!“

„Med største Fornøjelse!“ sagde Nattergalen og sang, saa det var en Lyst.

„Det er ligesom Glasklokker!“ sagde Kavaleren, „og se den lille Strube, hvor den bruger sig! det er mærkværdigt, vi aldrig har hørt den før! den vil gøre en stor Succes ved Hoffet!“

„Skal jeg synge endnu en Gang for Kejseren?“ sagde Nattergalen, der troede, at Kejseren var med.

„Min fortræffelige lille Nattergal!“ sagde Kavaleren, „jeg har den store Glæde at skulle tilsige Dem til en Hoffest i Aften, hvor De vil fortrylle Hans høje, kejserlige Naade med Deres charmanter Sang!“

„Den tager sig bedst ud i det grønne!“ sagde Nattergalen; men den fulgte dog gerne med, da den hørte, at Kejseren ønskede det. —

Paa Slottet var der ordentlig pudset op! Vægge og Gulv, der var af Porcelæn, skinnede ved mange Tusinde Guldlamper! de dejligste Blomster, som ret kunde klinge, var stillet op i Gangene; der var en

Løben og en Trækvind; men saa klang just alle Klokkerne; man kunde ikke høre Ørenlyd.

Midt inde i den store Sal, hvor Kejseren sad, var der stillet en Guldspind, og paa den skulde Nattergalen sidde. Hele Hoffet var der, og den lille Kokkepige havde faaet Lov at staa bag ved Døren, da hun nn havde Titel af virkelig Kokkepige. Alle var de i deres største Pynt, og alle saa de paa den lille, graa Fugl, som Kejseren nikkede til.

Og Nattergalen sang saa dejligt, at Kejseren fik Taarer i Øjnene; Taarerne trillede ham ned over Kinderne, og da sang Nattergalen endnu smukkere, det gik ret til Hjertet; og Kejseren var saa glad, og han sagde, at Nattergalen skulde have hans Guldtoffel at bære om Halsen. Men Nattergalen takkede, den havde allerede faaet Belønning nok. „Jeg har set Taarer i Øjnene paa Kejseren, det er mig den rigeste Skat! en Kejsers Taarer har en forunderlig Magt! Gud ved, jeg er nok belønnet!“ og saa sang den igen med sin søde, velsignede Stemme.

„Det er det elskeligste Koketteri, jeg kender!“ sagde Damerne rundt om, og saa tog de Vand i Munden for at klukke, naar nogen talte til dem: de troede da ogsaa at være Nattergale; ja, Lakajerne og Kammerpigerne lod melde, at ogsaa de var tilfredse, og det vil sige meget, thi de er de allervanskeligste at gøre tilpas. Jo, Nattergalen gjorde rigtignok Lykke!

Den skulde nu blive ved Hoffet, have sit eget Bur samt Frihed til at spadserere ud to Gange om Dagen og een Gang om Natten. Den fik tolv Tjenere med; alle havde de et Silkebaand om Benet paa den og holdt godt fast. Der var slet ingen Fornøjelse ved den Tur.

Hele Byen talte om den mærkværdige Fugl, og mødte to hinanden, saa sagde den ene ikke andet end: „Nat—!“ og den anden sagde: „—gal!“ og saa sukkede de og forstod hinanden; ja, elleve Spæk-

høkerbørn blev opkaldt efter den, men ikke een af dem havde en Tone i Livet. —

En Dag kom en stor Pakke til Kejseren; udenpaa stod skrevet: „Nattergal“.

„Der har vi nu en ny Bog om vor berømte Fugl!“ sagde Kejseren; men det var ingen Bog, det var et lille Kunststykke, der laa i en Æske, en kunstig Nattergal, der skulde ligne den levende, men var overalt besat med Diamanter, Rubiner og Safirer; saa snart man trak Kunstfuglen op, kunde den synge et af de Stykker, den virkelige sang, og saa gik Halen op og ned og glinsede af Sølv og Guld. Om Halsen hang et lille Baand, og paa det stod skrevet: „Kejseren af Japans Nattergal er fattig imod Kejseren af Kinas.“

„Det er dejligt!“ sagde de alle sammen, og den, som havde bragt den kunstige Fugl, fik straks Titel af Over-kejserlig-nattergale-bringer.

„Nu maa de synge sammen! hvor det vil blive en Duet!“

Og saa maatte de synge sammen, men det vilde ikke rigtig gaa; thi den virkelige Nattergal sang paa sin Manér, og Kunstfuglen gik paa Valser. „Den har ingen Skyld,“ sagde Spillemesteren, „den er særdeles taktfast og ganske af min Skole!“ Saa skulde Kunstfuglen synge alene. — Den gjorde lige saa megen Lykke som den virkelige, og saa var den jo ogsaa saa meget mere nydelig at se paa: den glimrede som Armbaand og Brystnaale.

Tre og tredive Gange sang den eet og det samme Stykke, og den var dog ikke træt; Folk havde gerne hørt den forfra igen; men Kejseren mente, at nu skulde ogsaa den levende Nattergal synge lidt — — men hvor var den? Ingen havde bemærket, at den var fløjet ud ad det aabne Vindue, bort til sine grønne Skove.

„Men hvad er dog det for noget!“ sagde Kejseren, og alle Hoffolkene skændte og mente, at Nattergalen var et højest utaknemmeligt Dyr. „Den bedste Fugl

har vi dog!“ sagde de, og saa maatte igen Kunstfuglen synge, og det var den fire og tredivte Gang, de fik det samme Stykke; men de kunde det ikke helt endnu, for det var saa svært; og Spillemesteren roste saa overordentlig Fuglen, ja, forsikrede, at den var bedre end den virkelige Nattergal, ikke blot hvad Klæderne angik og de mange dejlige Diamanter, men ogsaa indvortes. „Thi ser De, mine Herskaber, Kejseren fremfor alle! hos den virkelige Nattergal kan man aldrig beregne, hvad der vil komme; men hos Kunstfuglen er alt bestemt; saaledes bliver det og ikke anderledes! man kan gøre Rede for det, man kan sprætte den op og vise den menneskelige Tænkning, hvorledes Valserne ligger, hvorledes de gaar, og hvordan det ene følger af det andet —!“

„Det er ganske mine Tanker!“ sagde de alle sammen, og Spillemesteren fik Lov til næste Søndag at vise Fuglen frem for Folket; de skulde ogsaa høre den synge, sagde Kejseren; og de hørte den, og de blev saa fornøjede, som om de havde drukket sig lystige i Tevand, for det er nu saa ganske kinesisk, og alle sagde da: „O!“ og stak i Vejret den Finger, man kalder Slikpot, og saa nikkede de; men de fattige Fiskere, som havde hørt den virkelige Nattergal, sagde: „Det klinger smukt nok, det ligner ogsaa; men der mangler noget, jeg ved ikke hvad!“

Den virkelige Nattergal var forvist fra Land og Rige.

Kunstfuglen havde sin Plads paa en Silkepude tæt ved Kejserens Seng; alle de Foræringer, den havde faaet, Guld og Ædelstene, laa rundt omkring den, og i Titel var den steget til Højkejserlig-natbord-sanger, i Rang Nummer eet til venstre Side; for Kejseren regnede den Side for at være mest fornem, paa hvilken Hjertet sad, og Hjertet sidder til venstre ogsaa hos en Kejser. Og Spillemesteren skrev fem og tyve Bind om Kunstfuglen; det var saa lærd og saa langt og med de allersværeste kinesiske Ord, og alle Folk

sagde, at de havde læst og forstaaet det; for ellers havde de jo været dumme og var da blevet dunket paa Maven.

Saaledes gik det et helt Aar; Kejseren, Hoffet og alle de andre Kinesere kunde udenad hvert lille Kluk i Kunstfuglens Sang; men just derfor syntes de nu allerbedst om den; de kunde selv synge med, og det gjorde de. Gadedrengene sang: „Zizizi! klukkluk-kluk!“ og Kejseren sang det —! jo, det var bestemt dejligt!

Men en Aften, som Kunstfuglen bedst sang, og Kejseren laa i Sengen og hørte paa den, sagde det „svup!“ inden i Fuglen; der sprang noget — „snuurrrrr!“ alle Hjulene løb rundt, og saa stod Musikken.

Kejseren sprang straks ud af Sengen og lod sin Livlæge kalde; men hvad kunde det hjælpe! Saa lod de Urmageren hente, og efter megen Tale og megen Seen-efter fik han Fuglen nogenlunde i Stand; men han sagde, at der maatte spares meget paa den, thi den var saa forslidt i Tappene, og det var ikke muligt at sætte ny saaledes, at det gik sikkert med Musikken. Det var en stor Bedrøvelse! kun een Gang om Aaret turde man lade Kunstfuglen synge, og det var strengt nok endda; men saa holdt Spillemesteren en lille Tale med de svære Ord og sagde, at det var lige saa godt som før, og saa var det lige saa godt som før. —

Nu var fem Aar gaaet, og hele Landet fik en rigtig stor Sorg; thi de holdt i Grunden alle sammen af deres Kejser; nu var han syg og kunde ikke leve, sagde man; en ny Kejser var allerede valgt, og Folk stod ude paa Gaden og spurgte Kavaleren, hvorledes det var med deres Kejser.

„P!“ sagde han og rystede paa Hovedet.

Kold og bleg laa Kejseren i sin store, prægtige Seng; hele Hoffet troede ham død, og enhver af dem løb hen for at hilse paa den ny Kejser; Kammer-

tjenerne løb ud for at snakke om det, og Slots-pigerne havde stort Kaffeselskab. Rundt om i alle Sale og Gange var lagt Klæde, for at man ikke skulde høre nogen gaa, og derfor var der saa stille, saa stille. Men Kejseren var endnu ikke død; stiv og bleg laa han i den prægtige Seng med de lange Fløjls Gardiner og de tunge Guldkvaster; højt oppe stod et Vindue aabent, og Maanen skinnede ind paa Kejseren og Kunstfuglen.

Den stakkels Kejser kunde næsten ikke trække Vejret; det var, ligesom om der sad noget paa hans Bryst; han slog Øjnene op, og da saa han, at det var Døden, der sad paa hans Bryst og havde taget hans Guldkrone paa og holdt i den ene Haand Kejserens Guldsabel, i den anden hans prægtige Fane, og rundt om i Folderne af de store Fløjls Senggardiner stak der forunderlige Hoveder frem, nogle ganske fæle, andre saa velsignet milde: det var alle Kejserens onde og gode Gerninger, der saa paa ham nu, da Døden sad paa hans Hjerter.

„Husker du det?“ hviskede den ene efter den anden. „Husker du det?“ og saa fortalte de ham saa meget, saa at Sveden sprang ham ud af Panden.

„Det har jeg aldrig vidst!“ sagde Kejseren; „Musik, Musik! den store kinesiske Tromme!“ raabte han, „at jeg dog ikke skal høre alt det, de siger!“

Og de blev ved, og Døden nikkede ligesom en Kineser ved alt, hvad der blev sagt.

„Musik, Musik!“ skreg Kejseren. „Du lille velsignede Guldfugl! syng dog, syng! jeg har givet dig Guld og Kostbarheder, jeg har selv hængt dig min Guldtøffel om Halsen; syng dog, syng!“

Men Fuglen stod stille; der var ingen til at trække den op, og ellers sang den ikke; men Døden blev ved at se paa Kejseren med sine store, tomme Øjehuler, og der var saa stille, saa skrækkelig stille.

Da lød i det samme tæt ved Vinduet den dejligste Sang; det var den lille levende Nattergal, der sad

paa Grenen udenfor; den havde hørt om sin Kejsers Nød og var derfor kommet at synge ham Trøst og Haab; og alt som den sang, blev Skikkelserne mere og mere blege, Blodet kom raskere og raskere i Gang i Kejserens svage Legeme, og Døden selv lyttede og sagde: „Bliv ved, lille Nattergal! bliv ved!“

„Ja, vil du give mig den prægtige Guldsabel! ja, vil du give mig den rige Fane! vil du give mig Kejserens Krone!“

Og Døden gav hvert Klenodie for en Sang, og Nattergalen blev ved endnu at synge, og den sang om den stille Kirkegaard, hvor de hvide Roser gror, hvor Hyldetræet dufter, og hvor det friske Græs vædes af de efterlevendes Taarer; da fik Døden Længsel efter sin Have og svævede som en kold, hvid Taage ud ad Vinduet.

„Tak, Tak!“ sagde Kejseren, „du himmelske lille Fugl, jeg kender dig nok! dig har jeg jaget fra mit Land og Rige, og dog har du sunget de onde Syner fra min Seng, faaet Døden fra mit Hjerte! Hvorledes skal jeg lønne dig?“

„Du har lønnet mig!“ sagde Nattergalen, „jeg har faaet Taarer af dine Øjne, første Gang jeg sang; det glemmer jeg dig aldrig! det er de Juveler, der gør et Sangerhjerte godt; — men sov nu og bliv frisk og stærk! jeg skal synge for dig!“

Og den sang — og Kejseren faldt i en sød Søvn, saa mild og velgørende var Søvn.

Solen skinnede ind ad Vinduerne til ham, da han vaagnede, styrket og sund; ingen af hans Tjenere var endnu kommet tilbage, thi de troede, han var død; men Nattergalen sad endnu og sang.

„Altid maa du blive hos mig!“ sagde Kejseren; „du skal kun synge, naar du selv vil, og Kunstfuglen slaar jeg i tusinde Stykker.“

„Gør ikke det!“ sagde Nattergalen; „den har jo gjort det gode, den kunde! behold den som altid! jeg kan ikke bygge og bo paa Slottet; men lad mig

komme, naar jeg selv har Lyst; da vil jeg om Aftenen sidde paa Grenen der ved Vinduet og synge for dig, at du kan blive glad og tankefuld tillige; jeg skal synge om de lykkelige og om dem, som lider; jeg skal synge om ondt og godt, der rundt om dig holdes skjult; den lille Sangfugl flyver vidt omkring, til den fattige Fisker, til Bondemandens Tag, til enhver, der er langt fra dig og dit Hof; jeg elsker dit Hjerte mer end din Krone, og dog har Kronen en Duft af noget helligt om sig! — Jeg kommer, jeg synger for dig; — men eet maa du love mig!“

„Alt!“ sagde Kejseren og stod der i sin kejserlige Dragt, som han selv havde iført sig, og holdt Sabelen, der var tung af Guld, op mod sit Hjerte.

„Eet beder jeg dig om: fortæl ingen, at du har en lille Fugl, der siger dig alt, saa vil det gaa endnu bedre!“

Og da fløj Nattergalen bort.

Tjenerne kom ind for at se til deres døde Kejser — — jo, der stod de, og Kejseren sagde: „God Morgen!“

ELVERHØJ

Der løb saa vimse nogle Firben i Sprækkerne paa et gammelt Træ; de kunde godt forstaa hverandre, for de talte Firable-Sproget.

„Nej, hvor det rumler og brumler i den gamle Elverhøj!“ sagde det ene Firben; „jeg har for det Spektakel nu ikke i to Nætter lukket mine Øjne; jeg kunde lige saa godt ligge og have Tandpine, for saa sover jeg heller ikke!“

„Der er noget paa Færde derinde!“ sagde det andet Firben; „Højen lader de staa paa fire røde Pæle lige til Hanegal; der bliver ordentlig luftet ud; og Elverpigerne har lært nye Danse, som der trampes i. Der er noget paa Færde!“

„Ja, jeg har talt med en Regnorm af mit Bekendtskab,“ sagde det tredje Firben; „Regnormen kom lige op af Højen, hvor den Nætter og Dage havde rodet i Jorden; den havde hørt en hel Del; se kan den jo ikke, det elendige Dyr, men føle sig for og høre efter, det forstaar den. De venter fremmede i Elverhøj, fornemme fremmede, men hvem vilde Regnormen ikke sige, eller han vidste det nok ikke. Alle Lygtemændene er tilsagt for at gøre Fakkeltog, som man kalder det; og Sølv og Guld, hvorefter der er nok i Højen, bliver poleret og stillet ud i Maaneskin.“

„Hvem kan dog de fremmede være?“ sagde alle

Firbenene. „Hvad mon der er paa Færde? Hør, hvor det summer! hør, hvor det brummer!“

Lige i det samme skiltes Elverhøj ad, og en gammel Elverpige — rygløs var hun, men ellers meget anstændigt klædt paa — kom trippende ud; det var den gamle Elverkonges Husholderske, hun var langt ude af Familien og havde Ravhjerte paa Panden. Benene gik saa flinke paa hende: trip, trip! hille den, hvor hun kunde trippe og det lige ned i Mosen til Natravnen.

„De bliver inviteret til Elverhøj og det i Nat!“ sagde hun; „men vil De ikke først gøre os en stor Tjeneste, at tage Dem af Indbydelserne? Gavn maa De gøre, da De ikke selv holder Hus! Vi faar nogle højfornemme fremmede, Troldfolk, der har noget at sige, og derfor vil den gamle Elverkonge vise sig.“

„Hvem skal inviteres?“ spurgte Natravnen.

„Ja, til det store Bal kan Alverden komme, selv Mennesker, naar de bare kan tale i Søvn eller gøre saadan en lille Smule af, hvad der falder i vor Art. Men til det første Gilde skal der være strengt Udvalg, vi vil kun have de allerfornemste. Jeg har stridt med Elverkongen, thi jeg holder for, vi kan ikke engang have Spøgelser med. Havmanden og hans Døtre maa først inviteres; de holder vel ikke meget af at komme paa det tørre, men de skal nok hver faa en vaad Sten at sidde paa eller noget bedre, og saa tænker jeg nok, de siger ikke af denne Gang. Alle gamle Trolde af første Klasse med Hale, Aamanden og Nisserne maa vi have, og saa tænker jeg, at vi kan ikke forbigaa Gravsoen, Helhesten og Kirkegrimen; de hører jo rigtignok med til Gejstligheden, som ikke er af vore Folk, men det er nu deres Embede, de er os nær i Familie, og de gør stadigen Visitter.“

„Bra!“ sagde Natravnen og fløj af Sted for at invitere.

Elverpigerne dansede allerede paa Elverhøj, og de

dansede med Langsjal, vævet af Taage og Maaneskin, og det ser nydeligt ud for dem, der synes om den Slags. Midt inde i Elverhøj var den store Sal ordentlig pudset op: Gulvet var vadsket med Maaneskin, og Væggene var gnedet med Heksefedt, saa at de skinnede som Tulipanblade foran Lyset. I Køkkenet var der fuldt op med Frøer paa Spid, Snogeskind med smaa Børnefinger i og Salater af Paddehattefrø, vaade Musesnuder og Skarntyde, Øl af Mosekonens Bryg, skinnende Salpetervin fra Gravkælderen, alt meget solidt; rustne Søm og Kirkerudeglas hørte til Knaset.

Den gamle Elverkonge lod sin Guldkrone polere i stødt Griffel; det var Duksegriffel, og det er meget vanskeligt for Elverkongen at faa Duksegriffel! I Sovekammeret hang de Gardiner op og hæftede dem fast med Snogespyt. Jo, der var rigtignok en Summen og Brummen.

„Nu skal her ryges med Krølhaar og Svinebørster, saa tror jeg, at jeg har gjort mit!“ sagde den gamle Elverpige.

„Søde Fader!“ sagde den mindste af Døtrene, „faar jeg saa at vide, hvem de fornemme fremmede er?“

„Naa da!“ sagde han, „saa maa jeg vel sige det! To af mine Døtre maa holde sig parate til Giftermaal! to bliver vist bortgiftet. Troldgubben oppe fra Norge, han, der bor i det gamle Dovrefjeld og har mange Klippeslotte af Kampesten og et Guldværk, som er bedre, end man tror, kommer herved med sine to Dreng, de skal søge sig en Kone ud. Troldgubben er saadan en rigtig gammel, ærlig norsk Gubbe, lystig og ligefrem; jeg kender ham fra gamle Dage, da vi drak dus; han var hernede at hente sin Kone — nu er hun død — hun var en Datter af Klintekongen paa Møen. Han tog sin Kone paa Kridt, som man siger! O, hvor jeg længes efter den norske Troldgubbe! Drengene, siger man, skal være nogle

uvorne, kæphøje Unger; men man kan jo ogsaa gøre dem Uret, og de bliver nok gode, naar de bliver gemt. Lad mig se, at I sætter Skik paa dem!“

„Og naar kommer de?“ spurgte den ene Datter.

„Det kommer an paa Vind og Vejr!“ sagde Elverkongen. „De rejser økonomisk. De kommer herved med Skibsejlighed. Jeg vilde, at de skulde gaa over Sverrig; men den gamle hælder endnu ikke til den Side! Han følger ikke med Tiderne, og det kan jeg ikke lide!“

I det samme kom der to Lygtemænd hoppende, den ene hurtigere end den anden — og derfor kom den ene først. „De kommer! de kommer!“ raabte de.

„Giv mig min Krone, og lad mig staa i Maaneskinnet!“ sagde Elverkongen. Døtrene løftede paa Langsjalerne og nejede lige til Jorden.

Der stod Troldegubben fra Dovre med Krone af hærdede Istapper og polerede Grankogler, i øvrigt havde han Bjørnepels og Kanestøvler; Sønnerne derimod gik barhalsede og uden Seler, for de var Kraftmænd.

„Er det en Høj?“ spurgte den mindste af Drengene og pegede paa Elverhøj. „Det kalder vi oppe i Norge et Hul!“

„Gutter!“ sagde den gamle, „Hul gaar indad, Høj gaar opad! har I ikke Øjne i Hovedet!“

Det eneste, der undrede dem hernede, sagde de, var, at de saaledes uden videre kunde forstaa Sproget.

„Skab jer nu ikke!“ sagde den gamle, „man kunde tro, at I var ikke rigtig gennembagte!“

Og saa gik de ind i Elverhøj, hvor der rigtignok var fint Selskab og det i en Hast, saa man skulde tro, at de var blæst sammen, og nydeligt og net var der indrettet for enhver. Havfolkene sad til Bords i store Vandkar; de sagde, det var, ligesom om de var hjemme. Alle holdt de Bordskik undtagen de to smaa norske Trolde: de lagde Benene op paa Bordet; men de troede nu, at alting klædte dem.

„Fødderne af Fadet!“ sagde den gamle Trolde, og saa lystrede de, men de gjorde det da ikke lige straks. Deres Borddame kildrede de med Grankogler, som de havde med i Lommen, og saa trak de deres Støvler af for at sidde mageligt og gav hende Støvlerne at holde; men Faderen, den gamle Dovretrolde, han var rigtignok ganske anderledes; han fortalte saa dejligt om de stolte norske Fjelde og om Fosser, der styrtede skumhvide ned med et Bulder som Tordenskrald og Orgelklang; han fortalte om Laksen, der sprang op mod de styrtende Vande, naar Nøkken spillede paa Guldharpe. Han fortalte om de skinnende Vinternætter, naar Kanebjælderne klang og Knøsene løb med brændende Blus hen over den blanke Is, der var saa gennemsigtig, at de saa Fiskene blive bange under deres Fødder. Jo, han kunde fortælle, saa at man saa og hørte, hvad han sagde; det var, ligesom Savmøllerne gik, som om Karle og Piger sang Viser og dansede Hallingedans; hussa! lige med eet gav Troldegubben den gamle Elverpige et Morbroder-Smask; det var et ordentligt Kys, og de var dog slet ikke i Familie.

Nu maatte Elverpigerne danse og det baade simpelt og det med at trampe, og det klædte dem godt; saa kom Kunstdansen, eller — som det kaldtes — „at træde uden for Dansen“; hille den, hvor de kunde strække Ben! man vidste ikke, hvad der var Ende, og hvad der var Begyndelse; man vidste ikke, hvad der var Armé, og hvad der var Ben; det gik imellem hinanden ligesom Savspaaner, og saa snurrede de rundt, saa Helhesten fik ondt og maatte gaa fra Bordet.

„Prrrr!“ sagde Troldegubben, „det er Kommers med Bentøjet! Men hvad kan de mere end danse, strække Ben og gøre Hvirvelvind?“

„Det skal du faa at vide!“ sagde Elverkongen, og saa kaldte han den yngste af sine Døtre frem; hun var saa spinkel og klar som Maaneskin, hun var den

fineste af alle Søstrene; hun tog en hvid Pind i Munden, og saa var hun rent borte; det var hendes Kunst. Men Troldgubben sagde, at den Kunst kunde han ikke lide hos sin Kone, og han troede heller ikke, at hans Dreng holdt af den. — Den anden kunde gaa ved Siden af sig selv, ligesom om hun havde Skygge, og det har nu Troldfolk ikke. — Den tredie var af en ganske anden Slags; hun havde lært i Mosekonens Bryggerhus, og det var hende, som forstod at spække Ælletrunter med Sankt Hans-Orme.

„Hun bliver en god Husmoder!“ sagde Troldgubben, og saa klinkede han med Øjnene, for han vilde ikke drikke saa meget.

Nu kom den fjerde Elverpige; hun havde en stor Guldharpe at spille paa, og da hun slog paa den første Streng, løftede alle det venstre Ben, for Troldfolk er kejtbenede; og da hun slog den anden Streng, maatte de alle gøre, hvad hun vilde.

„Det er et farligt Fruentimmer!“ sagde Troldgubben; men begge Sønnerne gik ud af Højen, for nu var de kede af det.

„Og hvad kan den næste Datter?“ spurgte Troldgubben.

„Jeg har lært at holde af de Norske!“ sagde hun, „og aldrig gifter jeg mig, uden at jeg kan komme til Norge!“

Men den mindste af Søstrene hviskede til Troldgubben: „Det er bare, fordi hun har hørt af en norsk Vise, at naar Verden forgaar, saa vil dog de norske Klipper staa som Bauta, og derfor vil hun derop, for hun er saa bange for at forgaa.“

„Ho, ho!“ sagde Troldgubben, „slap det derud! Men hvad kan den syvende og sidste?“

„Den sjette kommer før den syvende!“ sagde Elverkongen, for han kunde regne; men den sjette vilde ikke rigtig komme frem.

„Jeg kan kun sige Folk Sandhed!“ sagde hun,

„mig bryder ingen sig om, og jeg har nok at gøre med at sy paa mit Ligtøj!“

Nu kom den syvende og sidste, og hvad kunde hun? Ja, hun kunde fortælle Eventyr og det saa mange, hun vilde.

„Her er alle mine fem Fingre,“ sagde Troldgubben, „fortæl mig eet om hver!“ — Og Elverpigen tog ham om Haandleddet, og han lo, saa det klukkede i ham; og da hun kom til Guldbrand, der havde Guld-ring om Livet, ligesom den vidste, at der skulde være Forlovelse, sagde Troldgubben: „Hold fast, hvad du har! Haanden er din: dig vil jeg selv have til Kone!“ — Og Elverpigen sagde, at der var endnu tilbage om Guldbrand og om lille Per Spillemand.

„Dem skal vi høre til Vinter!“ sagde Troldgubben, „og om Granen skal vi høre og om Birken og om Huldregaverne og den klingrende Frost! Du skal nok komme til at fortælle, for det gør endnu ingen rigtig deroppe! — Og saa skal vi sidde i Stenstuen, hvor Fyrrespaanen brænder, og drikke Mjød af de gamle norske Kongers Guldhorn; Nøkken har skænket mig et Par Stykker! og naar vi saa sidder, saa kommer Garboen og gør Visit; han synger dig alle Sæterpigens Sange. Det skal blive lystigt! Laksen vil springe i Fossen og slaa mod Stenvæggen, men den kommer dog ikke ind! — Ja, du kan tro, der er godt i det kære, gamle Norge! Men hvor er Gutterne?“

„Ja, hvor var Gutterne? De løb omkring paa Marken og blæste Lygtemændene ud, der kom saa skikke-ligt og vilde gøre Fakkeltog.

„Er det at føjte om?“ sagde Troldgubben, „nu har jeg taget en Moder til eder, nu kan I tage en Moster!“

Men Gutterne sagde, at de vilde helst holde en Tale og drikke dus; gifte sig, det havde de ingen Lyst til. — Og saa holdt de Tale, drak dus og satte Glasset paa Neglen for at vise, at de havde drukket ud, trak saa Kjolerne af og lagde sig paa Bordet at

sove, for de generede sig ikke. Men Troldgubben dansede Stuen rundt med sin unge Brud og byttede Støvler med hende, for det er finere end at bytte Ringe.

„Nu galer Hanen!“ sagde den gamle Elverpige, som holdt Hus. „Nu maa vi lukke Vinduesskodderne, at ikke Solen brænder os inde!“ Og saa lukkede Højen sig.

Men udenfor løb Firbenene op og ned ad det revnede Træ, og det ene sagde til det andet: „O, hvor jeg godt kunde lide den norske Troldgubbe!“

„Jeg holder mere af Drengene!“ sagde Regnormen; men den kunde jo ikke se, det elendige Dyr.

HISTORIEN OM EN MODER

Der sad en Moder hos sit lille Barn, hun var saa bedrøvet, saa bange for, at det skulde dø. Det var saa blegt, de smaa Øjne havde lukket sig, det trak saa sagte Vejret og imellem med et dybt Drag, ligesom om det sukkede; og Moderen saa endnu mere sorrigfuld paa den lille Sjæl.

Da bankede det paa Døren, og der kom en fattig gammel Mand, svøbt ligesom i et stort Hestedækken, for det varmer, og det trængte han til, det var jo kold Vinter; alting udenfor laa med Is og Sne, og Vinden blæste, saa at det skar i Ansigtet. Og da den gamle Mand rystede af Kulde og det lille Barn sov et Øjeblik, gik Moderen hen og satte Øl i en lille Potte ind i Kakkellovnen, at det kunde varmes til ham; og den gamle Mand sad og vuggede, og Moderen satte sig paa Stolen tæt ved ham, saa paa sit syge Barn, der trak Vejret saa dybt, og løftede den lille Haand.

„Tror du ikke nok, at jeg beholder ham?“ sagde hun; „Vorherre vil ikke tage ham fra mig!“

Og den gamle Mand, det var Døden selv, han nikkede saa underligt, det kunde lige saa godt betyde ja som nej. Og Moderen saa ned i sit Skød, og Taa-erne løb hende over Kinderne; — hendes Hoved blev saa tungt, i tre Nætter og Dage havde hun ikke

lukket sine Øjne, og nu sov hun, men kun et Øjeblik, saa for hun op og rystede af Kulde. „Hvad er det!“ sagde hun og saa til alle Sider; men den gamle Mand var borte, og hendes lille Barn var borte, han havde taget det med sig; og henne i Krogen snurrede og snurrede det gamle Ur, det store Blylod løb lige ned til Gulvet, bum! saa stod ogsaa Uret stille.

Men den stakkels Moder løb ud af Huset og raabte paa sit Barn.

Derude, midt i Sneen, sad en Kone i lange, sorte Klæder, og hun sagde: „Døden har været inde i din Stue, jeg saa, han skyndte sig bort med dit lille Barn; han gaar stærkere til end Vinden, han bringer aldrig tilbage, hvad han tog!“

„Sig mig blot, hvad Vej han gik!“ sagde Moderen, „sig mig Vejen, og jeg skal finde ham!“

„Jeg ved den!“ sagde Konen i de sorte Klæder, „men før jeg siger den, maa du først synge for mig alle de Viser, du har sunget for dit Barn; jeg holder af dem, jeg har hørt dem før, jeg er Natten, jeg saa dine Taarer, mens du sang dem.“

„Jeg vil synge dem alle, alle!“ sagde Moderen, „men stands mig ikke, at jeg kan naa ham, at jeg kan finde mit Barn!“

Men Natten sad stum og stille; da vred Moderen sine Hænder, sang og græd, og der var mange Viser, men endnu flere Taarer; og saa sagde Natten: „Gaa til højre, ind i den mørke Granskov! der saa jeg Døden tage Vej med dit lille Barn.“ —

Dybt inde i Skoven krydsede Vejene sig, og hun vidste ikke længer, hvor hun skulde gaa; da stod der en Tornebusk, der var hverken Blad eller Blomst paa den, det var jo ogsaa i den kolde Vintertid, og der hang Isslag paa Grenene.

„Har du ikke set Døden gaa forbi med mit lille Barn?“

„Jo!“ sagde Tornebusken, „men jeg siger dig ikke, hvilken Vej han tog, uden at du først vil varme mig

op ved dit Hjerte; jeg fryser ihjel, jeg bliver til bare Is!“

Og hun trykkede Tornebusken til sit Bryst, saa fast, for at den ret kunde opvarmes; og Tornene gik lige ind i hendes Kød, og hendes Blod flød i store Draaber; men Tornebusken skød friske, grønne Blade, og der kom Blomster paa i den kolde Vinternat: saa varmt var der ved en bedrøvet Moders Hjerte. Og Tornebusken sagde hende Vejen, som hun skulde gaa.

Da kom hun til en stor Sø, hvor der hverken var Skib eller Baad. Søen var ikke frossen nok, til at den kunde bære hende, og heller ikke aaben og lav nok, til at hun kunde vade igennem, og over den maatte hun, vilde hun finde sit Barn; saa lagde hun sig ned for at drikke Søen ud, og det var jo umuligt for et Menneske; men den bedrøvede Moder tænkte, at der dog kunde ske et Mirakel.

„Nej, det gaar aldrig!“ sagde Søen, „lad os to hellere se at blive enige! jeg holder af at samle paa Perler, og dine Øjne er de to klareste, jeg har set; vil du græde dem ud til mig, saa skal jeg bære dig over til det store Drivhus, hvor Døden bor og passer Blomster og Træer; hver af dem er et Menneskeliv!“

„O, hvad giver jeg ikke for at komme til mit Barn!“ sagde den forgrædte Moder, og hun græd endnu mere, og hendes Øjne sank ned paa Havsens Bund og blev to kostbare Perler; men Søen løftede hende, som om hun sad i en Gynge, og hun fløj i een Svingning til Kysten paa den anden Side, hvor der stod et milebredt, underligt Hus; man vidste ikke, om det var et Bjerg med Skov og Huler, eller om det var tømret op; men den stakkels Moder kunde ikke se det, hun havde jo grædt sine Øjne ud.

„Hvor skal jeg finde Døden, som gik med mit lille Barn?“ sagde hun.

„Her er han ikke kommet endnu!“ sagde den gamle Gravkone, som gik og skulde passe paa Dødens store

Drivhus. „Hvor har du kunnet finde herhen, og hvem har hjulpet dig?“

„Vorherre har hjulpet mig!“ sagde hun, „han er barmhjertig, og det vil du ogsaa være! hvor skal jeg finde mit lille Barn?“

„Ja, jeg kender det ikke,“ sagde Konen, „og du kan jo ikke se! — Mange Blomster og Træer er visnet i Nat, Døden vil snart komme og plante dem om! Du ved vel, at hvert Menneske har sit Livstræ eller sin Blomst, saaledes som nu enhver er indrettet; de ser ud som andre Vækster, men de har Hjerteslag; Barnehjerte kan ogsaa banke! gaa efter det, maaske kan du kende dit Barns; men hvad giver du mig for at sige dig, hvad du mere skal gøre?“

„Jeg har ikke noget at give,“ sagde den bedrøvede Moder, „men jeg vil gaa for dig til Verdens Ende!“

„Ja, der har jeg ikke noget at gøre,“ sagde Konen; „men du kan give mig dit lange, sorte Haar; du ved nok selv, det er kønt, og det kan jeg lide! Du skal faa mit hvide igen, det er altid noget!“

„Forlanger du ikke andet!“ sagde hun, „det giver jeg dig med Glæde!“ Og hun gav hende sit smukke, sorte Haar og fik den gamles snehvide igen.

Saa gik de ind i Dødens store Drivhus, hvor Blomster og Træer vokste underligt imellem hverandre. Der stod fine Hyacinter under Glasklokker, og der stod store, bomstærke Pæoner; der vokste Vandplanter, nogle saa friske, andre halvsyge, Vandsnogene lagde sig paa dem, og sorte Krebs klemte dem om Stilken. Der stod dejlige Palmetræer, Ege og Plataner, der stod Persille og blomstrende Timian; hvert Træ og hver Blomst havde sit Navn, de var hver et Menneskeliv, Mennesket levede endnu, en i Kina, en i Grønland, rundt omkring i Verden. Der var store Træer i smaa Potter, saa at de stod saa forkuede og var færdige ved at sprænge Potten; der var ogsaa mange Steder en lille, kedelig Blomst i fed Jord, med

Mos rundt om og dægget og plejet. Men den bedrøvede Moder bøjede sig over alle de mindste Planter og hørte inden i dem, hvor Menneskehjertet bankede, og imellem Millioner kendte hun sit Barns.

„Det er det!“ raabte hun og strakte Haanden ud over en lille blaa Krokus, som hang ganske syg til den ene Side.

„Rør ikke ved Blomsten!“ sagde den gamle Kone, „men stil dig her; og naar saa Døden kommer — jeg venter ham, før jeg ved det — lad ham da ikke rykke Planten op, og tru du med, at du vil gøre det med de andre Blomster, saa bliver han bange; han skal svare Vorherre til dem; ingen tør rykkes op, før han giver Lov.“

Med eet susede det iskoldt igennem Rummet, og den blinde Moder kunde mærke, at det var Døden, der kom.

„Hvor har du kunnet finde Vej herhen?“ spurgte han, „hvor kunde du komme hurtigere end jeg?“

„Jeg er en Moder!“ sagde hun.

Og Døden strakte sin lange Haand hen imod den lille, fine Blomst; men hun holdt sine Hænder fast om den, saa tæt og dog bange for, at hun skulde røre ved et af Bladene. Da blæste Døden paa hendes Hænder, og hun følte, at det var koldere end den kolde Vind, og hendes Hænder faldt matte ned.

„Du kan dog ikke gøre noget imod mig!“ sagde Døden.

„Men det kan Vorherre!“ sagde hun.

„Jeg gør kun, hvad han vil!“ sagde Døden. „Jeg er hans Urtegaardsmand; jeg tager alle hans Blomster og Træer og planter dem ud i den store Paradisets Have i det ubekendte Land; men hvorledes de gror, og hvorledes der er, tør jeg ikke sige dig!“

„Giv mig mit Barn tilbage!“ sagde Moderen og græd og bad; med eet greb hun med hver Haand om to smukke Blomster tætved og raabte til Døden:

„Jeg river alle dine Blomster af, for jeg er i Fortvivlelse!“

„Rør dem ikke!“ sagde Døden. „Du siger, at du er saa ulykkelig, og nu vil du gøre en anden Moder lige saa ulykkelig —!“

„En anden Moder!“ sagde den stakkels Kone og slap straks begge Blomsterne.

„Der har du dine Øjne,“ sagde Døden, „jeg har fisket dem op af Søen, de skinnede saa stærkt; jeg vidste ikke, at det var dine; tag dem igen, de er nu klarere end før; se saa ned i den dybe Brønd tætved; jeg skal nævne Navnene paa de to Blomster, du vilde rive op, og du ser deres hele Fremtid, deres hele Menneskeliv, ser, hvad du vilde forstyrre og ødelægge!“

Og hun saa ned i Brønden; og det var en Lyksalighed at se, hvor den ene blev en Velsignelse for Verden, se, hvor megen Lykke og Glæde, der udfoldede sig rundt om. Og hun saa den andens Liv, og det var Sorg og Nød, Rædsel og Elendighed.

„Begge Dele er Guds Vilje!“ sagde Døden.

„Hvilken af dem er Ulykkens Blomst, og hvilken er Velsignelsens?“ spurgte hun.

„Det siger jeg dig ikke,“ sagde Døden, „men det skal du vide af mig, at den ene Blomst var dit eget Barns; det var dit Barns Skæbne, du saa, dit eget Barns Fremtid.“

Da skreg Moderen af Skræk: „Hvilket af dem var mit Barn? sig mig det! frels den uskyldige! frels mit Barn fra al den Elendighed! bær det heller bort! bær det ind i Guds Rige! glem mine Taarer, glem mine Bønner og alt, hvad jeg har sagt og gjort!“

„Jeg forstaar dig ikke!“ sagde Døden. „Vil du have dit Barn tilbage, eller skal jeg gaa med det derind, hvor du ikke ved?“ —

Da vred Moderen sine Hænder, faldt paa sine Knæ og bad til Vorherre: „Hør mig ikke, hvor jeg beder

imod din Vilje, som er den bedste! hør mig ikke!
hør mig ikke!“

Og hun bøjede sit Hoved ned i sit Skød.

Og Døden gik med hendes Barn ind i det ubekendte Land.

MISTELTENEN

Lige uden for Skovfogdens Havegærde stod der et vildt Æbletræ med krogede Grene og hvinende sure Æbler. Engang havde det staaet midt i et Tjørnekrat. Men Tjørnene var gaaet ud og raadnet væk, og nu stod Æbletræet ganske alene paa en lille grøn Skoveng. Gammelt var det og grimt og lille. Det kunde akkurat titte over Nøddehækken ind i Haven til Gravenstentræet og Pigeontræet og Flaskeæbletræet, der stod og skinnede i Efteraarssolen med store, røde og gule Frugter og saa langt fornemmere ud end det vilde Æbletræ.

Hver Morgen kom Skovfogdens gamle Hund luntende rundt om Havegærdet for at faa sig en Mundfuld frisk Luft og en Smule Motion. Den havde mistet alle sine Tænder og kunde kun se med det ene Øje. Ved det vilde Æbletræ stod den altid lidt stille og gnubbede sig op ad det.

„Det er de Lopper,“ sagde Hunden.

„Vær saa artig!“ svarede Æbletræet. „Gener dig endelig ikke! Vi har jo kendt hinanden, fra du var Hvalp og fik Prygl af Skovfogdens Pisk, naar du ikke vilde lystre. Det er mig altid en Fornøjelse at gøre en gammel Ven en Tjeneste. For Resten har du jo Æbletræer nok nærmere ved Haanden . . . derinde

i Haven, mener jeg. Hvorfor gnutter du dig ikke op ad dem?"

"Gud bevares!" sagde Hunden. "Ære være de rigtige Æbletræer! De kan være gode nok til deres Brug; men du er saa dejlig knortet."

"Jeg er det rigtige Æbletræ," sagde Træet fornærmeth. "De derinde er ikke andet end Vanskabninger, som Menneskene har lavet til deres Brug. De gror, hvor Skovfogden sætter dem, og lader sig plukke, naar det behager ham. Jeg er vild og fri og min egen Herre."

Hunden gnuttede sig og rystede paa sit kloge gamle Hoved. "Du skulde saamænd ogsaa være gaaet i Menneskets Tjeneste, gamle Ven," sagde den. "Der er lunt og godt. Og hvad skal der ellers blive af gamle Stabejser som dig og mig? Naturligvis maa man gøre, hvad der bliver forlangt af en; men saa faar man til Gengæld, hvad man behøver."

"Det er maaske der, du har faaet dine Lopper?" spurgte Æbletræet spydigt. "For du har vist alle dem, du behøver?" Men Hunden var allerede luntet ind i Gaarden igen og hørte det ikke.

Straks efter kom en Solsort flyvende og satte sig paa en af Træets tykkeste Grene. Den slog med Vingerne og strøg saa Næbbet paa Grenen.

"Vel bekomme!" sagde Æbletræet. Det vidste, at saadan gjorde Solsorten altid, naar den havde spist, og det var et høfligt Træ, naar man ikke fornærmede det.

"Tak!" sagde Solsorten og blev ved at stryge Næbbet.

"Det er farligt, saa du slider i det i Dag," sagde Træet.

"Der sidder en Sten paa Siden af mit Næb," sagde Solsorten. "Den sidder, som om den var limet fast, og jeg kan ikke faa den af, hvor meget jeg saa stryger."

"Hvad har du da spist?"

„Jeg spiste nogle dejlige hvide Bær,“ sagde Sol-sorten. „Jeg har aldrig smagt noget saa godt, og Bær forstaar jeg mig paa, ved du nok. Det var et Sted langt, langt borte, og nu har jeg fløjet halvanden Dag med den tossede Sten. Hvert Øjeblik har jeg prøvet paa at faa den af . . . saa, der gik den Gud ske Lov! Nu sidder den paa dig, du gamle vilde Æbletræ. Du skal se, du bliver aldrig af med den.“

„Lad du den bare sidde,“ sagde Æbletræet muntert, „og bryd dig ikke om mig! Naar det begynder at regne og blæse, faar den nok Ben at gaa paa.“

Solsorten fløj sin Vej, og det vilde Æbletræ stod i sine egne gamle Tanker med Stenen paa sin Gren. Om Aftenen blev det et vældigt Regnvejr, og Stenen gled langsomt ned ad den vaade Gren, til den var kommet om paa Undersiden.

„Nu dratter den,“ tænkte Æbletræet. Men den drattede ikke. — Om Natten blev det en skrækkelig Storm, og alle Træerne knagede og svajede. Inde i Skovfogdens Have faldt Gravenstenerne og Flaske-æblerne og Pigeonerne i Skæppevis til Jorden. Men Stenen sad fast, hvor den sad.

„Det var da sært,“ tænkte det vilde Æbletræ. Og da Hunden om Morgenens kom luntende, fortalte Træet den om den underlige Tingest. „Hvad kan det være for en Fyr?“ spurgte det.

„Det er nok en Loppe,“ sagde Hunden og gnubede sig. „Dem kan man aldrig blive af med. — Hopper den omkring paa dig? Bider den?“

„Vist ikke nej,“ svarede Æbletræet. „I Nat gled den ganske sagte ned paa Undersiden af Grenen og gør mig for den Sags Skyld ingen Fortræd.“

„Saa er det *ingen* Loppe,“ sagde Hunden.

Efteraaret kom, og alle de gode Æbler i Haven blev plukket ned og lagt paa Loftet. Det vilde Æbletræ var der ingen som brød sig om. Dets Frugter sad paa Grenene, til de faldt ned paa Jorden; der

laa de og raadnede. Men Træet var godt fornøjet med det, som det var. Det vidste, at der vilde spire smaa vilde Æbletræer op af dem, og det var derfor, det havde sat dem.

Saa blev det Vinter med Frost og Sne. Den gamle Hund laa hele Dagen inde i Stuen under Kakkelloven. Det vilde Æbletræ stod ude i Sneen med den underlige Sten under sin Gren.

Da det igen blev Foraar, kom Hunden en Dag luntende rundt om Gærdet. Det gik langsommere end i Fjor, og nu var den næsten helt blind ogsaa paa det andet Øje. Men den fandt da hen til Æbletræet og gnubbede sig saadan, at det kunde mærke, den havde Lopperne endnu.

„Alt ved det gamle, Hund?“

„Ja vel, Æbletræ! — lige saa hos dig?“

„Nu skal du bare høre!“ sagde Træet. „Du husker jo nok Stenen, som Solsorten bragte mig? Naa. Ser du . . . for nogen Tid siden mærkede jeg den besynderligste Stikken og Kløen og Svien der, hvor den sad.“

„Saa er det *dog* en Loppe,“ sagde Hunden.

„Hør nu videre!“ sagde Æbletræet. „Det var en højst ubehagelig Fornemmelse. Og saa svulmede min Gren op paa det Sted, hvor den sad . . .“

„Det er en Loppe, det er en Loppe!“ raabte Hunden. „Der er ingen Tvivl om det. Gnub dig bare op ad mig, gamle Æbletræ! Det er det eneste, der lindrer en Smule, og det er ikke mer end rimeligt, at jeg gør Gengæld.“

„Hvordan ser en Loppe ud?“ spurgte Æbletræet.

„Tja—e,“ sagde Hunden og gnubbede sig. „Det er jo saadan med de Fyre, at man aldrig rigtig faar Tid til at se paa dem.“

„Har den grønne Blade?“

„Ikke det jeg ved af,“ sagde Hunden.

„Tag og kig herop!“ sagde Træet. „Der . . . paa

min underste Gren . . . lige over Hovedet paa dig . . . er det en Loppe?"

Den gamle Hund satte sig paa Bagbenene og missede med sine blinde Øjne.

"Jeg kan ikke se saa langt," sagde den. "Men jeg har aldrig kunnet se Lopperne i min egen Hale, saa det behøver ikke at betyde noget." Saa listede den af.

Men lidt efter var der en tynd Stemme fra Æbletræets Gren, som sagde: "Jeg er ikke nogen Loppe. Jeg er Misteltenen."

"Ja, jeg er lige klog," sagde Æbletræet.

"Jeg er en Plante ligesom du," sagde Stemmen. "Jeg bliver til en Busk . . . med Rod og Gren og Blomst og Blad og det hele."

"Hvorfor gror du saa ikke paa Jorden som vi andre?" spurgte det vilde Æbletræ.

"Det er nu ikke min Natur," sagde Misteltenen.

"Saa har du en snavs Natur," sagde Æbletræet og rystede sig rasende, saa de hvide Blomster dryssede. "For saa meget forstaar jeg da, at jeg skal føde dig, din Dovenkrop."

"Ja Tak . . . hvis du vil være saa god!" sagde Misteltenen. "Jeg har allerede mine Rødder fast i dig og vokser for hver Dag, der gaar. Om nogen Tid sætter jeg smaa grønne Blomster . . . dem er der nu ingen Stads ved, men saa kommer Bærrene, dejlige, saftige, hvide . . . Solsorten er helt tosset efter dem."

"Solsorten er en meget pæn Fugl," sagde Æbletræet, "men vil den have Mad hos mig, kan den æde mine egne Æbler."

"Du maa ikke tro, jeg har Bærrene for Solsortens Skyld," sagde Misteltenen. "Inde i Bærret er en Sten, og i Stenen ligger mit Frø. Og Stenen er saa klæbrig, at den hænger fast ved Solsortens Næb, til den faar strøget den af sig paa et eller andet rart gam-

melt Æbletræ, der vil være Plejemoder for mit Barn ligesom du for mig.“

„Det er saamænd en nydelig Familie,“ sagde Æbletræet. „Skammer du dig ikke ved at leve af andre Folks Arbejde? Og kan du ikke kaste dit Frø paa Jorden, som en anden en gør, og lade det selv om Resten?“

„Nej,“ sagde Misteltenen. „Det kan jeg ikke. Men det nytter ikke, jeg forklarer dig det. Der er noget dunkelt og fint i mig, som hæver mig over de almindelige Træer. Menneskene forstaar det. De har lagt skønne og sælsomme Sagn og Viser om mig... vil du tænke dig, ovre i England kan de slet ikke holde Jul, uden der hænger en Kvist af mig under Loftet. Naar saa de danser og kommer ind under Kvisten, har de Lov til at kysse hinanden.“

„Pyt,“ sagde det vilde Æbletræ, „det var ogsaa noget at snakke om! Der er saamænd ikke et Kærestepar i hele Sognet, der ikke har siddet i min Skygge og kyssedes.“

„Du forstaar hele Tiden ikke det fine ved det, gamle Ven,“ sagde Misteltenen. „Kærestefolk kan kysse hinanden, hvor de vil. Men de, der danser ind under Misteltenen, maa kysses, selv om de ikke er Kærestefolk.“

„Dit væmmelige, udenlandske, umoralske Spektakel,“ sagde Æbletræet. „Men andet kan man jo ikke vente sig af det Liv, du fører. — Naa, forhaabentlig fryser du i Stumper og Stykker til Vinter.“

„Saamænd gør jeg ikke nej!“ svarede Misteltenen. „Naar dine Blade er visne og faldet til Jorden, og du staar og stritter med de bare Grene i Sneen, saa er mine lige saa friske og grønne som nu. Jeg er *eviggrøn*, maa du vide: grøn i Vinter og grøn i Vaar.“

Det vilde Æbletræ var saa forbitret, at det slet ikke kunde svare. Men da Hunden kom næste Dag, fortalte det den det hele.

„Saa er det *dog* en Loppe,“ sagde den gamle Hund.

„Saadan paa en Maade. Du kommer til at g nubbe den af dig; det er det eneste, der linder lidt.“

„Jeg er ingen Hund, der kan rende rundt og g nubbe mig,“ sagde Æbletræet. „Men det er lige godt haardt for et honnet Træ at maatte finde sig i saadant noget i sin høje Alderdom.“

„Tag det nu med Ro!“ sagde Misteltenen. „Hvem ved, om det ikke ender med, at du bliver glad ved mig!“

Næste Sommer kom en gammel Professor med Briller paa Næsen og en vældig, grøn Botaniserkasse paa Ryggen vandrende gennem Skoven. Han satte sig under det vilde Æbletræ for at spise sin Frokost; men midt i den faldt han i Tanker, lænede Hovedet tilbage mod Stammen og saa op i Løvet.

Pludselig sprang han op, slap Smørrebrødet og stirrede vist paa Misteltenen. Han tog Brillerne af, tørrede dem i sit Frakkeskød, satte dem igen paa Næsen og stirrede mere. — Saa løb han ind og hentede den gamle Skovfoged.

„Skovfoged . . . se paa det Træ der!“ sagde han. „Det er det mærkeligste Træ i hele Skoven.“

„Det der?“ sagde Skovfogden. „Det er jo ikke andet end et gammelt vildt Æbletræ. Saa skulde Professoren se et Par Æbletræer, jeg har i min Have!“

„Blæse være med dem!“ sagde Professoren. „Jeg giver Alverdens Æbletræer for det Træ der. Der gror en Mistelten i det, maa De vide, og Misteltenen er den sjældneste Plante i Danmark. Der maa straks sættes Hegn om Træet, for at ingen skal gøre det Fortræd. For dersom det gaar ud, saa dør Misteltenen jo ogsaa.“

Og der blev sat Hegn om det gamle Æbletræ. Professoren skrev om det i Avisen, og alle, der kom til Egnen, skulde hen at se paa Misteltenen.

„Naa?“ sagde Misteltenen.

„Mit kære lille Plejebarn,“ sagde det vilde Æble-

træ. „Sig for Guds Skyld til, hvis der er noget, du mangler!“

Da Skovfogdens gamle Hund kom ud og vilde gnutte sig, blev den forbavset staaende og stirrede paa Hegnet med sit ene, halvblinde Øje.

„Gaa Han ind i Haven og gnut sig paa de *rigtige* Æbletræer!“ sagde det vilde Æbletræ fornemt. „Jeg staar her med en Mistelten og maa behandles med den yderste Forsigtighed. Gaar jeg ud, saa gaar Misteltenen ud, forstaar du! Jeg har været i Avisen. Jeg er det vigtigste Træ i Skoven.“

„Ja . . . det er du nok,“ sagde Hunden og luntede hjem igen.

DE TOMME STUER

Søkaptajnen skulde gøre en lang Rejse, og denne Gang vilde han have sin Kone og sin lille Dreng med. Alting var pakket ned og bragt til Skibet, Drogen sad allerede paa Bukken, og Stine stod og græd.

„Hvor længe bliver vi borte?“ spurgte den lille Dreng.

„Et helt halvt Aar,“ sagde hans Fader.

„Hvem skal saa bo i vores Stuer?“

„Der skal ingen bo. De staar ganske tomme, til vi kommer hjem igen.“

Kaptajnen og hans Kone satte sig i Vognen. Vognen rullede til Skibet, Skibet gled ud af Havnen, og Stine tørrede sine Øjne og gik derhen, hvor hun skulde være.

I Søkaptajnens Lejlighed var et Vindue sat paa Stormkrog, og lige da Vognen var rullet bort, fløj en Flue ind ad det Vindue. Den fløj op paa Loftet og satte sig der mellem de andre Fluere. Men lige som den havde sat sig, drattede den ned paa Bordet og laa der paa Ryggen, sprællede med sine seks Ben og lo, saa det klukkede i den.

„Hvad er det, som er saa morsomt?“ spurgte Fluerne.

Den blev ved at le og kunde ikke faa et Ord frem

for Latter. Fluerne satte sig rundt om den og saa paa den. Ørentvisten foldede sine Vinger ud — det gør Ørentvisten aldrig, uden der er noget meget mærkværdigt paa Færde — og fløj op paa Bordet, hvor Fluene laa. Loppen sprang derop i et eneste Sæt og stirrede paa den med sine graadige Øjne.

„Den er gaaet fra Forstanden,“ sagde Ørentvisten.

„En Flue gaar aldrig fra Forstanden,“ sagde de andre Fluere fornærmede.

„Den har ikke nok til det,“ sagde Loppen.

„Maaske er den syg,“ sagde Møllet, som kom dansende ud af Gardinet.

„Hi, hi, hi!“ Den underlige Flue blev ved at le. — Nu kom Spyfluene summende ude fra Køkkenet.

„Kan du komme til dig selv igen og snakke!“ sagde den og summede rundt om den. Saa kom Fluene til sig selv. Den hoppede om paa Benene og tørrede sine Øjne. Men det klukkede endnu i den.

„Det var bare før —,“ sagde den, „da de rejste . . . de Mennesker, I ved, som bor her. Det var Kaptejnen . . . jeg sad paa hans Næse derude i Drosken. Saa sagde han . . . hi, hi, hi! . . . saa sagde han, at naar nu de rejste . . . hi, hi, hi! saa var Stuerne ganske tomme . . . hi, hi, hi!“

Loppen sprang tre Gange halvt op til Loftet og fniste. Ørentvisten lo, Fluerne lo, Møllet smilte — mere turde det ikke, for at Støvet ikke skulde gaa af dets Vinger — og Spyfluene lo, saa det rystede.

„Ja, er de ikke grinagtige, de Mennesker?“ sagde Fluene. „Her er vi nu en Masse stræbsomme og agtværdige Familier, som lever Dør om Dør med dem Dag ud, Dag ind, og de tænker aldeles ikke paa os. Jeg tør sige, der er ikke en Krog eller en Gulvsprække i det hele Hus, som ikke er beboet, og saa hedder det sig, straks de rejser en lille Tur: Huset er tomt.“ — De lo igen, undtaget Møllet.

„Det kan nu være godt nok,“ sagde det. „Men Menneskene er ikke alene til at grine af.“

„Det er saamænd en evig Sandhed,“ sagde Ørentvisten.

„Hør! hør!“ sagde Fluerne i Kor.

„Jeg har saamænd ogsaa noget at beklage mig over,“ sagde Spyfluen.

„Skal vi ikke snakke om det en Gang?“ spurgte Møllet.

„Gerne for mig,“ sagde Loppen. „Men lad os snakke straks, for de kommer vel snart hjem igen.“

„Om et halvt Aar,“ sagde Fluen. „Det hørte jeg, Kaptajnen sagde.“

„Av!“ sagde Loppen. „Det er mer, end jeg kan holde ud. Saa maa jeg se mig om efter Logis paa en Hund saa længe. Det er ellers Skade. Den lille Dreng havde saadant noget dejlig sødt Blod, og Stine var heller ikke saa tosset.“

„Jeg kan ikke sige noget nu, saa lyst det er,“ sagde Møllet. „Lad os mødes i Aften.“

„Det siger jeg med,“ sagde Ørentvisten.

„Det jager jo ikke,“ mente Spyfluen. „I denne Uge har vi alle sammen travlt med Æglægningen, tænker jeg. Lad os mødes i Dag otte Dage, naar det bliver mørkt. Jeg foreslaar, vi samles i Køkkenet.“

„Vi vil samles her,“ sagde en fin, køn Stemme, som ikke havde sagt noget endnu.

„Hvem snakker?“ sagde Spyfluen.

„Det er Faarekyllingen,“ sagde Stemmen. „Og jeg foreslaar, vi samles her, for jeg har min hyggeligste Revne lige ved Ovnene.“

„Kom frem, lad os se dig!“ sagde Loppen.

„Jeg kommer aldrig frem,“ svarede Faarekyllingen.

„Jeg sidder i min Revne og har det godt. Jeg kan høre jer, og I kan høre mig, og det er tilstrækkeligt.“

„Lad gaa da!“ sagde Spyfluen. „Saa træffes vi her om otte Dage.“

„Der kommer fler end vi,“ sagde Faarekyllingen.

„Hvem da?“ spurgte Spyfluen. „Jeg mente, vi var her alle sammen.“

„Nej,“ sagde Faarekyllingen. „Det vil sige, vi er her nok, men I kan ikke se os. Der er Dødningeuret, og der er Sølvkræet, og der er Tyven. Og saa er der en meget mærkelig Person, som jeg ikke ved noget videre om, men jeg har hørt ham ganske tydelig om Natten inde i det lille nye Fyrretræsbord.“

„Jeg kender ikke de Folk,“ sagde Spyfluen. „Er det anstændige Fyre? honnette næringsdrivende ligesom vi andre? har de Borgerskab i Huset?“

„Vist saa,“ svarede Faarekyllingen. „Jeg kender dem alle sammen og svarer for dem, undtagen den mystiske Person. Men ham maa vi se at faa Rede paa.“

„Godt,“ sagde Spyfluen. „Saa er Sagen i Orden og Mødet besluttet. Jeg er naturligvis Dirigent, og Fluerne maa kun snakke een ad Gangen, ellers bliver det til det bare Vrøvl.“ — Dermed skiltes de og gik hver til sit.

Ottende Dagen derefter gav Beboerne af de tomme Stuer Møde i Skumringen, saaledes som de havde aftalt det. Loftet var fuldt af Fluere, Loppen sprang og var her og der og alle Vegne, Faarekyllingen sad i sin Revne, Møllet havde gemt sig i en Gardinfolde, Ørentvisten sad paa Bordet ved Siden af Spyfluen, der summede og dirigerede nok saa vigtig.

„Møllet har Ordet,“ sagde Spyfluen. „Det var den, der begyndte.“

„Det er alt for lyst endnu,“ sagde Møllet.

„Det duer ikke med de fine Fornemmelser,“ sagde Spyfluen. „Naar man vil bekæmpe Menneskene, maa man være haardhudet.“

„Jeg synes, vi først skulde se, om vi alle sammen er til Stede,“ sagde Faarekyllingen. „Maaske jeg maa præsentere for Dirigenten de Medlemmer af vores Husstand, som ikke er ham bekendt?“

„Vær saa god!“ sagde Spyfluen naadig.

„Maa jeg saa bede Dem være ganske stille lidt,“ sagde Faarekyllingen. — De lyttede, og straks efter hørte de en besynderlig Banken inde i den gamle Mahognipult, som Skibskaptajnen havde arvet efter sin Bedstefader. „Tik—tik“ sagde det i den ene Ende af Pulten. „Tak—tak“ svarede det i den anden. Saa-
dan blev det ved en Stund.

„Det er Dødningeurene,“ sagde Faarekyllingen. „Der har vi dem.“ I det samme fløj to smaa brune Biller ud af den gamle Pult. Underlige saa de ud, med Hovedet dybt nede mellem Forbenene og en Hætte om Hovedet. Den ene af dem fløj lige mod Ruden og faldt død ned i Vindueskarmen. Den anden satte sig paa Bordet ved Siden af Spyfluen.

„God Dag,“ sagde Dødningeuret. „Jeg hører, her er Møde mod Menneskene.“

„Det er her,“ svarede Spyfluen. „Men jeg synes, Deres Kammerat slog sig ihjel derhenne i Vinduet.“

„Aa — det er bare min Mand,“ sagde Dødningeuret. „Han har knækket sin Hals, tænker jeg, og det bliver hans Sag. Jeg har nok at gøre med at lægge mine Æg og kan ikke tænke paa den Slags Bagateller.“

„Og hvor lægger De Deres Æg?“ spurgte Spyfluen.

„I den gamle Pult der,“ svarede Dødningeuret. „Mine Larver æder Træet, graver sig dybere og dybere ind og stikker saa ud, naar de er voksne. De vil se en Masse smaa Huller i Pulten. Det er min Families.“

„Det Levebrød kan være lige saa honnet som vores andres,“ sagde Spyfluen. „De har Sæde og Stemme paa Generalforsamlingen. — Hvad saa mere, Faarekylling?“

„Tyv . . . lille Tyv!“ peb Faarekyllingen. — Et Øjeblik var der stille. Saa kom en anden lille Bille med umaadelig lange Følehorn flyvende oppe fra Bogreolen og satte sig paa Bordet.

„Til Tjeneste,“ sagde den og nejede.

„Naa, saa du er „Tyven“,“ sagde Spyfluen. „Det skulde undre mig, hvad for en Levevej *du* har. Dit Navn lyder uhyggeligt.“

„Enhver er Tyv i sin Næring,“ sagde den lille Bille. „For Øjeblikket tænker jeg mere paa mine Børn end paa mig selv, men i min Larvetid aad jeg Bøger.“

„Det var en tør Kost,“ sagde Spyfluen og gyste. „Men du kan jo være lige saa god som Dødningeuret. Velkommen altsaa!“

Derpaa kom Sølvkræet anstigende. Det var en løjerlig Fyr med lange Børster i Spidsen af Bagkroppen, og saa skinnede den som Sølv. Da den havde gjort Rede for, at den ernærede sig redeligt af Mel og Stivelse, blev der givet den Adgang til Mødet.

„Er vi saa færdige?“ spurgte Spyfluen.

„Nej,“ sagde Loppen. „Vi mangler den mystiske Person, Faarekyllingen talte om. Lad os faa ham at se. Er der Blod i ham? er han stikkelig? op med ham!“

„Han sidder der i Fyrretræsbordet,“ sagde Faarekyllingen. „Jeg har aldrig set ham, men jeg hører ham gnave og bore hver eneste Nat. Kan I faa ham frem, saa vær saa artig!“

Nu begyndte de alle sammen at kalde og holde et frygteligt Spektakel, og da det havde varet en Stund, lød en tynd og ulykkelig Stemme inde fra Fyrretræsbordet: „Jeg vil ud . . . jeg vil bort . . . jeg vil hjem til mine grønne Skove. Jeg har ingenting at gøre her, jeg er Offer for en frygtelig Forbrydelse! jeg vil ud . . . jeg vil hjem . . .“

„Gud forbarme sig!“ sagde Spyfluen. „Hvad er dog det?“

„Sagde jeg det ikke nok?“ sagde Faarekyllingen. „Det er højst mystisk og uhyggeligt.“

„Det er ingen af min Familie,“ sagde Dødningeuret. „Vi er alle sammen stille og ordentlige Folk,

der passer vores Kram, saa længe vi er inde i Møblerne, og kommer ud, naar vi skal ud.“

„Jeg ved ikke, hvad vi skal tro om det,“ sagde Møllet. „Han sagde noget om de grønne Skove. Maa-ske er det en Slægtning af mig. Jeg har Familie i de grønne Skove — store, prægtige Sommerfugle, som flyver i et Solskin, saa man kan blive blind bare ved at tænke paa det.“

„Har din blinde Sorteper Familie i Solskinnet?“ spurgte Loppen haanlig.

„Det er rigtigt nok, som Møllet siger,“ sagde Øren-tvisten. „Jeg har tidt i Haven mødt Sommerfugle.“

De snakkede frem og tilbage om det, men kunde ikke finde ud af det. Saa lyttede de igen, og da alt var stille i Fyrretræsbordet, sagde Spyfluen: „Lad nu det Spøgelse være, hvad det er! Det krepere saa-mænd nok derinde. Og lad os holde vores Møde, som vi har bestemt. — Møllet har Ordet.“

„Ja,“ sagde Møllet. „Jeg vil bare sige, at Menne-skene forfølger og ødelægger mig paa enhver Maade. De tænder Lys, og naar jeg saa flyver imod det, brænder jeg mine Vinger, eller ogsaa fanger de mig og slaar mig ihjel. Hvor som helst de ser mig, er de efter mig. Men det allerværste er, at de ødelægger mine Unger. Jeg lægger mine Æg i Sofaen og i Stole-ne og saadanne Steder, og mine Unger laver sig en lille Pels af Betrækket og æder sig for Resten mætte i det, de smaa Skind. Maa jeg nu spørge, om det er noget at holde sig op over? Og Menneskene drysser alt Slags giftigt Stads paa Møblerne, saa mine Børn dør, inden de kommer ud af Ægget. Nu f. Eks. i denne Tid. Jeg har ikke fundet andet end en lille mager Taburet, som jeg kunde lægge mine Æg i. Alt det andet er pebret ind, saa jeg slet ikke tør komme det nær. Og jeg hverken bider eller stikker, der er saamænd ikke en ond Tanke i min hele Krop.“

„Du gør dog Skade paa Deres Møbler,“ sagde Øren-tvisten. „Men hvad gør jeg? Jeg æder, hvad jeg fin-

der rundt om af raadne Sager, som Menneskene maa være glade til, de bliver af med. Og hver Gang de ser en Ørentvist, skriger de og tramper den ihjel. De fortæller, at jeg kryber ind i deres Ører, naar de sover, og kniber dem med min Tang. Men der er ikke et Ord sandt i den Historie. Aldrig har jeg krøbet ind i deres Ører, og min Tang bruger jeg bare til at folde mine Vinger ud med, naar jeg en sjælden Gang vil flyve lidt. Jeg forlanger kun Lov til at gaa i Fred og æde, hvad ingen anden vil æde, og passe mine stakkels smaa Unger. Alligevel er jeg et af de Dyr, Menneskene hader og forfølger mest.“

„Livet er ikke andet end Uretfærdighed,“ sagde Loppen. „Der er nu mig. Er jeg ikke saa munter og køn en Kammerat som nogen af os? Jeg springer hundrede Gange saa højt, som jeg selv er, jeg er altid paa Færde, altid i godt Humør. Og Menneskene holder ligefrem Jagt paa mig, bare fordi jeg tapper dem for en Smule Blod. Ikke engang vil de være mig bekendt. De gaar afsides og fanger mig — ret som om jeg var en Skandale og ikke en ærlig lille Krigsmand, der sørger for mit, ligesom de sørger for deres. Uha . . . jeg har en Gang været mellem to Negle — det var en styg Historie.“

„Du stikker dem da,“ sagde Fluen. „Men hvad gør jeg? Jeg har ingen Brod, saa jeg kunde ikke engang, om jeg vilde. Jeg har bare to bløde Læber paa min Snabel. Og jeg sætter mig paa deres Pande og suger deres Sved, som de tørrer af alligevel. Saa tager jeg lidt Sukker, naar jeg kan komme af Sted med det, men Herre Gud! Og de forfølger mig med giftige Plastre og Fluesmækker og Pulvere og Lommetørklæder, saa en snart ikke ved, hvor en kan være. Oven i Købet beskylder de mig løgnagtigt for at stikke om Efteraaret. Det er slet ikke mig . . . det er min graa Fætter, men *jeg* faar Skylden. Og saa er det rigtig væmmeligt at se dem om Vinteren, hvor de er rørte, naar de ser en af os Fluere, som har

hængt i en Krog og kommer frem ved Kakkelovnsvarmen. Saa kæler de for os og lader os krybe paa Haanden og ved ikke, hvad godt de skal gøre os. Efter min Mening er Menneskene nogle rigtig falske og ondsksfulde Skabninger.“

„Hvad siger Faarekyllingen?“ spurgte Spyfluen.

„Jeg siger ingenting,“ svarede Faarekyllingen. „Jeg holder mig i mine Revner og spiller min Violin; ingen gør mig noget, og jeg gør ingen noget. Om Sommeren flyver jeg en Gang imellem med min Kone ud paa Møddingen eller helt ud i Marken. Om Vinteren har jeg det godt herinde. Menneskene kan godt lide at høre mig spille, Digteren skriver Historier om mig, og ingen gør mig Fortræd.“

„Da vil saamænd jeg sige noget,“ sagde Spyfluen. „Og da jeg er en praktisk Fyr, vil jeg gaa lige til Sagen. Alt det om Menneskenes Forfølgelse er ikke andet end noget Vrøvl. Naturligvis forfølger de os, naar vi gør dem Fortræd, det er ikke mer end rimeligt, og saadan er Livet. Men jeg vil tale om den væmmelige *Renlighed*, der er begyndt at grassere i den sidste Tid, og som er meget værre end alt det andet. Lad dem slaa os ihjel, naar de kan faa fat paa os, — det er der ikke noget at sige til, undtagen maaske for den stakkels Ørentvist, som ingenting har gjort, men bare ser uhyggelig ud. Men bliver det ved med denne hersens *Renlighed*, saa er det snart ude med os alle sammen.“

„Hør!“ sagde Fluene i Kor. Og „Hør!“ sagde Loppen og Tyven og Sølvkræet.

„Hver Lørdag banker de Støvet af Bøgerne,“ sagde Tyven. „Mine Æg og Unger ryger med, det er ikke til at holde ud.“

„De ferniserer Gulvene, saa en ærlig Loppe ikke har en Sprække at lægge sine Æg i,“ sagde Loppen.

„Tobaksdaasen og Spyttebakken bliver gjort rene hver Dag,“ sagde Fluene. „Der lagde jeg i gamle Dage mine Æg i Fred og Ro.“

„I gamle Dage,“ sagde Spyfluen — „det er netop det. I gamle Dage var det bedre. Da havde Menne-skene ikke fundet paa den fordømte Renlighed.“

„De vadskede sig ikke saa meget,“ sagde Loppen. „De skiftede heller ikke saa tidt Tøj. Nu risikerer man hvert Øjeblik at komme i Skidenposen med en Strømpe.“

„Ja,“ sagde Spyfluen. „Og nu f. Eks. i denne Tid, hvor de er rejst. Der er, ligesom der var blæst alle Vegne. Tror I, der er saa meget som en Stump Kød derude i Spisekammeret?“

„Der er hverken Mel eller Stivelse,“ sagde Sølvkræet.

„Ostemiderne døde alle sammen i Gaar,“ sagde Fluén.

„Den sidste Flæskeklan udaandede i Morges,“ sagde Loppen.

„Der ser I,“ sagde Spyfluen. „Og nu skal jeg sige jer, hvem der er Skyld i det alt sammen. Det er Stine. I den forrige Piges Tid var det meget bedre. Men Stine er et rigtigt Svin, saa rent og pænt hun holder det alle Vegne. Det er hende, der ferniserede Gulvene. Det er hende, der pebrede Møblerne ind. Det er hende, der støver Bøgerne af hver Lørdag. Det er hende, der slaar Tobaksdaasen og Spyttebakken ud og skurer hver Tallerken i Køkken og Spisekammer, saa en ærlig Spyflue kan tage sin Død af Sult og Forbitrelse.“

„Jeg lægger mine Æg i hendes Kaabe,“ sagde Møllet.

„Jeg lægger mine i hendes Salmebog,“ sagde Tyven.

„Jeg stikker hende, saa hun bliver dobbelt saa tyk over hele Kroppen,“ sagde Loppen.

„Jeg driller hende, saa hun aldrig faar Søvn i sine Øjne,“ sagde Fluén.

Paa een Gang var der en grov Stemme oppe fra Loftet, som skreg: „Stine er et Uhyre! ned med Stine!“ De saa alle sammen derop, og i det samme fløj de fra hinanden i en utrolig Fart.

Ned fra Loftet gled i en Traad en uhyre, graa Edderkop. Den stod paa Bordet og saa sig forundret om. Ikke en Kat var der at opdage. Faarekyllingen spillede sagte og muntert Violin.

„Hvor er Stine?“ sagde Edderkoppen.

„Hun er væk,“ sagde Faarekyllingen.

„Hvem var det, der talte om Stine?“ sagde Edderkoppen.

„De er væk,“ sagde Faarekyllingen.

„Hvem er du?“ spurgte Edderkoppen.

„Jeg er Faarekyllingen.“

„Hvorfor løb de andre?“

„De var bange for, du skulde æde dem.“

„Kom ud, lad mig æde dig!“

„Nej Tak,“ sagde Faarekyllingen. „For Resten er jeg dig vist for stor.“

„Naa ja,“ sagde Edderkoppen. „Jeg kom ellers bare for at sige, at det er ganske rigtigt med den Stine. Hun er en stor Gris. Syv Gange har hun fejlet mit Væv i Stykker med sin ækle Ugle. Er der nogen, der vil straffe hende, er jeg med. Det er det hele. God Nat.“ Dermed firede den sig op igen ad sin Traad. Faarekyllingen spillede. Ellers var der ganske stille i Stuen. Ingen af de andre viste sig mere.

Saa begyndte det igen at jamre inde i Fyrretræsbordet:

„Herre Gud . . . hvad er der dog i Vejen . . . kan dog ingen hjælpe mig . . . det er dog en Skændsel . . .“

„Er det nu galt igen, gode Spøgelse?“ spurgte Faarekyllingen venlig. Saa sagde den ikke mere, men stirrede bare med store Øjne og strakte sig halvt ud af sin Sprække for at se bedre.

Der kom et lille, rundt Hul paa det ene af Fyrretræsbordets firkantede Ben. Hullet blev større og større . . . der stak et Hoved ud af det . . . en Forkrop . . . nu kom et helt stort, gul- og sorttribet Dyr med Vinger og Ben og Følehorn og det hele.

Dyret tumlede ned paa Gulvet, men fløj straks op paa Bordet igen, sad paa Kanten, pustede, nyste og slog med Vingerne.

„Puh!“ sagde det. „Det var drøjt. Vidste man saa endda, hvor man var henne!“

„De er i Søkaptajns Stue,“ sagde Faarekyllingen høflig. „De er lige i dette Øjeblik krøbet ud af det Bordben der. Hvordan De er kommet derind, og hvad De vilde der, og hvem De er, maa De bedst selv vide. Jeg er Faarekyllingen, til Tjeneste.“

„Kan De ikke sige mig Vejen til den grønne Skov?“ spurgte Dyret.

„Desværre nej,“ svarede Faarekyllingen. „Jeg har aldrig været længere end paa Møddingen og i Marken. Tør jeg spørge, hvem jeg har den Ære at tale med?“

„Jeg er Træhvepsen,“ sagde Dyret. „Og jeg maa sagtens dø. Jeg aner ikke, hvordan jeg skal slippe ud af denne Kasse, og desuden er jeg saa træt, saa træt.“

„Hvil Dem nu bare lidt!“ sagde Faarekyllingen. „Vil De fortælle mig Deres Historie, skal jeg vise Dem, hvordan De kan slippe ud.“

„Vil De virkelig? Gud velsigne Dem!“

„Men først Historien,“ sagde Faarekyllingen. „Jeg elsker en god og gruelig Historie, naar det er mørkt, og Deres er vist ikke daarlig. Begynd nu! Jeg skal spille til.“

„De kan tro, jeg har oplevet græsselige Ting,“ sagde Træhvepsen. „Men det værste var næsten nu til sidst det inde i Bordet. Jeg troede aldrig, jeg skulde slippe ud.“

„Vi hørte, De gav Dem,“ sagde Faarekyllingen. „Hvad saa mere?“

„Ser De,“ sagde Træhvepsen — „dengang jeg var Æg, lagde min Moder mig i en stor, smuk Gran ude i Skoven. Ved De, hvad en Gran er?“

„Det er et Juletræ,“ sagde Faarekyllingen, „med

Lys paa. Og saa er der nogle, der danser rundt om det med hinanden i Haanden og synger.“

„Det har jeg aldrig hørt noget om,“ sagde Træhvepsen. „Min Gran var stor og rank — mange Gange saa høj som denne Stue. Og grøn. Der var Fugle i den. Og Myrer nede ved dens Fod. Og Solskin paa Grenene.“

„Det har jeg aldrig hørt noget om,“ sagde Faarekyllingen. „Hvad saa videre?“

„Min Moder stak sin Læggebrod ind i Træets Bark og lagde mig dybt, dybt inde. Lige som hun havde gjort det, kom der en Fugl og aad hende.“

„Gud fri os!“ sagde Faarekyllingen.

„Det er ingenting mod, hvad det bliver til,“ sagde Træhvepsen. „Lige ved Siden af mig havde hun lagt min Søster . . . ogsaa i Æg, forstaar sig. I samme Nu, hun trak Brodden ud for at lægge mig, stak en væmmelig Snyltehveps sin Læggebrod ind til min Søster og lagde sit Æg der. Dens Unge kom ud paa samme Tid som min Søster. Og den aad hende, forstaar De. Jeg laa inde hos mig og kunde høre hende jamre sig.“

„Det er dog forfærdeligt, saa det gaar til blandt de vilde Dyr,“ sagde Faarekyllingen.

„Det bliver meget værre,“ sagde Træhvepsen. „Nu laa jeg jo derinde og kom ud af mit Æg og begyndte at æde Træ. For det var det, jeg skulde. Jeg aad mig længere og længere ind i Træet. Dels var Veddet bedst der, og dels vilde jeg naturligvis gerne bort fra min salig Moders Læggebrod, som sad endnu i Hullet. Det bedrøvede mig at se paa den, forstaar De. Jeg var jo for ung endnu til at kunne taale saadan at have Dødens Rædsler for Øje. Saa en Dag fik jeg et forfærdeligt Stød. Jeg anede ikke, hvad det var. Først bagefter begreb jeg, at det var Træet, der faldt.“

„Nu har jeg —“ sagde Faarekyllingen.

„Det er bare Begyndelsen,“ sagde Træhvepsen.

„De havde hugget Træet om. Nu skulde de til at save det i Stykker. Jeg kunde høre Saven lige tæt ved mig og ventede hvert Øjeblik, at jeg skulde skæres midt over.“

„Hvad De dog har gennemgaaet!“ sagde Faarekyllingen.

„Dernæst blev jeg høvlet,“ sagde Træhvepsen. „De kan tro, det var morsomt at ligge derinde og høre Høvlen hvæse og tænke paa, at nu gik den sidste Spaan.“

„Naa . . . men den gik ikke?“

„Den gik ikke. Jeg laa midt i Benet . . . i Bordbenet, forstaar De. Nu boede jeg i et Bordben . . . det der, jeg for lidt siden krøb ud af. Saa blev jeg jo limet. Og malet. Og stillet op i Butikken. Jeg kunde høre Snedkeren anbefale Bordet. Det var saa godt og solidt, sagde han. Det kunde holde i hundrede Aar. Han vidste jo ikke, at jeg havde gnavet det ene Ben igennem paa Kryds og paa tværs. For jeg blev jo ved at æde, forstaar De nok. Leve skal man jo, selv om det er med Livet i Hænderne. Og jeg var nu blevet stor og tyk og fed. Saa forpuppede jeg mig.“

„Var det i Butikken?“ spurgte Faarekyllingen.

„Nej, det var her,“ sagde Træhvepsen. „Jeg har glemt at fortælle, at jeg blev solgt og bragt herhen. Og saa kom jeg ud af Puppehylstret og skulde videre, men kunde ikke bide gennem den fordømte Maling. Det var den Gang, De hørte mig jamre mig.“

„Jeg forstaar det alt sammen,“ sagde Faarekyllingen. „Det er den interessanteste Historie, jeg længe har hørt. Den kan sættes i Musik.“

„Det kan gerne være,“ sagde Træhvepsen. „Men nu husker De nok Deres Løfte, at vise mig, hvordan jeg skal slippe ud.“

„De skulde hellere blive her,“ sagde Faarekyllingen og spillede saa yndigt, den kunde. „Hvad vil De ude i den grønne Skov, hvor det gaar saa grueligt og vildt til? Læg De Deres Æg i Reolen, eller i Bordet,

De kom fra, eller i den gamle Pult! Her er ingen Snyltehepse, men bare gode, hyggelige Folk som Spyfluen og Dødningeuret og Loppen og mig. Og saa Søkaptajnen og hans Familie naturligvis, men de er for Tiden paa Rejse, saa dem kan jeg ikke præsentere Dem for.“

„Tak skal De have,“ sagde Træhvepsen. „Men jeg maa ud i Skoven. Der er jeg født, og der hører jeg hjemme. Hvis ikke alt det forfærdelige var hændt mig, fløj jeg jo allerede derude.“

„Vil De ikke i det mindste vente til i Morgen tidlig?“ sagde Faarekyllingen. „Jeg vilde gerne have, De skulde hilse paa Husfællerne. De skræmmede Livet af os før, da vi holdt Generalforsamling mod Menneskene. De vil blive glade over at se Dem, for De har jo ogsaa noget at beklage Dem over.“

„Jeg vil ud!“ sagde Træhvepsen.

„Mands Vilje, Mands Himmerig,“ sagde Faarekyllingen. „Derhenne staar et Vindue paa Krog. Resten maa De selv besørge. Far vel. Og Tak for Historien. Jeg glæder mig til at hilse paa et af Deres Børn eller Børnebørn engang i en Stol eller et Bord.“

Ud fløj Træhvepsen.

Faarekyllingen sad længe og spillede. Paa Bordet laa den muntre Flue og trillede rundt paa Ryggen og holdt sig paa sin tykke Mave med sine seks Ben, saadan lo den. Den havde gemt sig bag en Glasskaal, da de andre løb for Edderkoppen, og hørt det hele.

„Hi, hi, hi! Det er Søkaptajnens „tomme Stuer“!“ sagde den.

EDDERKOPPEN

Gærdet havde været helt fuldt af Træer og Buske, men de var hugget væk, og nu skød der bare lange, tynde Kviste op af deres Stubbe. Mellem Stubbene groede Skvalderkaal og vild Persille og andet mer af samme Slags, som alt sammen ligner hinanden, og som de, der ikke har bedre Forstand, kalder Skarntyde. Deres Grene var næsten lige saa lange som Buskenes. Og saa var de saa vigtige, som om de virkelig var Buske og ikke visnede bort om Efteraaret og maatte begynde forfra igen af et lille Frø akkurat som en anden sølle Gaaseurt eller Stifmodersblomst. De struttede, og de strittede, de lod sig ruske af Vinden, knækkede, tabte Blade og fik nye, som om de havde Tiden for sig. Var der nogen, der talte om, hvordan det egentlig hang sammen med dem, saa lod de, som om de ikke hørte det, eller slog det hen eller nægtede det rent ud. — Og saa havde de kønne, hvide Blomster, dem de løftede højt i Vejret som Parasoller, mens de rigtige Grene, som groede paa Stubbene, aldrig blev andet end opløbne Børn, der hverken kunde sætte Blomst eller Frugt.

„Her er jo en hel Skov,“ sagde Musen en Aftenstund, den sad under det grønne og tittede op med sine klare Øjne.

„Vi er Skoven,“ sagde Skvalderkaalen.

„Vær saa god at se dig om,“ sagde Persillen.
„Finder du Behag i os, saa byg Rede i os! Hvad vi kan byde paa, staar til Tjeneste.“

„Tro dem ikke,“ sagde de rigtige Buske. „De praaler bare, saa længe det er Sommer. Til Efteraaret er de væk, og der er ikke Spor tilbage af dem.“

„Jeg ved ikke noget om Efteraaret,“ sagde Persillen.

„Jeg tror ikke paa Efteraaret,“ sagde Skvalderkaalen. „Det er en Røverhistorie, man har bundet Buskebørnene paa Ærmet.“

„Med Efteraaret har det sin Rigtighed,“ sagde Mussen. „Og efter det kommer Vinteren. Saa gælder det at have Spisekammeret i Orden. Det var godt, jeg kom til at tænke paa det. Jeg tror, jeg graver mig et lille Hul ind mellem Stenene og begynder at samle.“

„Gaa i Jorden, hvem som vil!“ sagde Persillen.

„Vi stræber nu højere op,“ sagde Skvalderkaalen. Saa stod de lidt og sagde ingenting. Og saa sukkede Persillen og sagde det, de begge to tænkte paa: „Bare der dog vilde komme en Fugl og bygge Rede i os!“

„Vi skulde skygge over den og gyngede den, og den skulde befinde sig saa vel, at de rigtige Buske skulde forgaa af Misundelse,“ sagde Skvalderkaalen.

„Vil I ikke have mig?“ spurgte en Stemme. Der kom en løjerlig, graa Fyr spadserende paa Gærdet.

„Hvem er du?“ spurgte Persillen.

„Jeg er Edderkoppen,“ sagde Fyren.

„Kan du flyve?“ spurgte Skvalderkaalen.

„Jeg kan lidt af hvert, naar det er nødvendigt.“

„Spiser du Fluere?“ spurgte Persillen.

„Hele Dagen.“

„Lægger du Æg?“ spurgte Skvalderkaalen. „For du er da vel et Fruentimmer?“

„Ja — Gud ske Lov!“ sagde Edderkoppen.

„Saa er du Fugl for os,“ sagde Persillen.

„Hjertelig velkommen!“ sagde Skvalderkaalen. „Let ser du ud, saa du knækker ikke Grenene.“

„Begynd endelig at bygge, saa snart du har Lyst!“ sagde Skvalderkaalen. „Materiale er her nok af paa Gærdet.“

„Om du kniber et Blad hist og her, gør det ikke det mindste,“ sagde Persillen.

„Tak, jeg har mit Materiale med mig,“ sagde Edderkoppen.

„Jeg kan ikke se nogen Bagage,“ sagde Skvalderkaalen.

„Maaske kommer din Mand med den?“ spurgte Persillen.

„Jeg har Gud ske Lov ingen Mand,“ sagde Edderkoppen.

„Din Stakkel!“ sagde Musen, som sad og lyttede. „Det maa da være gruelig trist for dig.“

„Ja — der har vi det sædvanlige Fruentimmervrøvl!“ sagde Edderkoppen. „Det er det, der gør os Kvinder til saadan nogle latterlige og foragtelige Skabninger. Altid hedder det: min Mand her og min Mand der! Jeg gad vide, hvad man i det hele taget skal med en Mand! Han er saamænd bare til Vrøvl og Ulejlighed. Hvis jeg nogen Sinde tager mig en, skal han da i alt Fald ikke bo hos mig.“

„Som du taler!“ sagde Musen. „Jeg kan ikke tænke mig noget uhyggeligere, end hvis min Mand ikke boede hos mig. Og jeg gad vide, hvordan jeg skulde klare mig med Børnene, hvis han ikke hjalp mig, den kære Sjæl!“

„Aa, Visvas med Børnene!“ svarede Edderkoppen. „Jeg forstaar ikke, hvad det Kæleri skal til. Man lægger sine Æg paa et fornuftigt Sted og lader saa dem om Resten.“

„Hun taler ikke som en Fugl,“ sagde Persillen betænkelig.

„Jeg begynder ogsaa at blive bange for hende,“ sagde Skvalderkaalen.

„I kan kalde mig for, hvad I vil,“ sagde Edderkoppen. Under alle Omstændigheder omgaas jeg ikke de andre Fugle. Er her for mange af dem, vil jeg slet ikke være her.“

„Gud bevares!“ sagde Persillen, der blev bange for, at hun skulde gaa sin Vej. „Her er næsten aldrig nogen.“

„Dengang Træerne blev hugget om, fløj de ind i Skoven,“ sagde Skvalderkaalen.

„Ja, her er trist,“ sagde de lange Kviste paa Stubbene. „Man hører aldrig en Tone.“

„Her er godt,“ sagde Edderkoppen. „Fluerne summer, saa er jeg fornøjet.“

„Her er vi,“ sagde Skvalderkaalen og Persillen og rankede sig.

Edderkoppen krøb rundt og saa sig om, og Musen fulgte den hele Tiden med Øjnene. „Med Forlov,“ sagde den — „hvad vil du egentlig bygge Rede for, naar du lader dine Æg skøtte sig selv?“

„Hør nu, lille Mus!“ sagde Edderkoppen; „du kan lige saa godt straks betragte mig som et selvstændigt Fruentimmer. Jeg tænker kun paa mig og mit og sørger for mig selv. Om jeg nogen Sinde nedlader mig til at tage mig en Mand, maa han sørge for sig selv, den Splejs han er!“

„Gud bevares, som du taler om ham!“ sagde Musen. „Min Mand er da baade større og stærkere end jeg.“

„Jeg kender ham ikke,“ svarede Edderkoppen ligegyldig. „Mandfolkene i min Familie er knap en Fjerdedel saa store som jeg. Usle Fyre, som ikke er en Flue værd! Jeg vilde genere mig for at dele Lejlighed med saadan en Kavalier. — Men nu bygger jeg.“

„Du skulde hellere vente, til det bliver lyst,“ sagde Persillen.

„Hvad vil du bygge af?“ spurgte Skvalderkaalen.

„Jeg holder nu engang af Mørket,“ sagde Edderkoppen. „Og Byggematerialet har jeg hos mig selv.“

— Saa klavrede den op i Toppen af Skvalderkaalen og saa sig om i Landskabet.

„Der skal gode Øjne til at se noget i Aften,“ sagde Musen. „Mine er ikke for Katten, men jeg vilde dog ikke give mig til at bygge Rede i den Belysning.“

„Hvad Øjnene angaar, saa har jeg otte,“ sagde Edderkoppen. „Og de ser, hvad de skal. Jeg har ogsaa otte Ben, at du ved det med det samme og ikke falder i Forundring i den Anledning. I det hele taget er jeg et Kvindfolk, som er vant til at klare mig i en snæver Vending. Her er intet Pylreri og intet Vrøvl.“ — Nu trykkede den Bagkroppen mod den Gren af Skvalderkaalen, den sad paa, og styrtede sig saa paa Hovedet ud i Luften.

„Den knækker Halsen!“ skreg Musen forskrækket.

„Jeg har ingen Hals,“ sagde Edderkoppen dernede fra. „Og om jeg havde en, knak jeg den ikke. Gaa du hjem til din søde Mand og kæl for ham! Naar du kommer igen i Morgen, skal du se, hvad et dygtigt Fruentimmer kan udrette, naar hun ikke spilder Tiden med Kærlighed og Følelser.“

Musen gik sin Vej, baade fordi den havde andet at bestille, og fordi Edderkoppens Ord saarede den. Men Skvalderkaalen og den vilde Persille var jo nødte til at blive, hvor de var, og de lange Kviste paa Stubbene var det samme. Og saa mærkeligt opførte Edderkoppen sig, at ingen af dem fik lukket et Øje hele Natten bare for at se paa den. Den bestilte nemlig ikke andet end at springe paa Hovedet ud i Luften. Snart sprang den fra den ene Gren og snart fra den anden, kravlede saa op igen og sprang ud paa ny. Og skønt den ikke havde Vinger, hvad enhver kunde se, dalede den ganske langsomt ned paa Jorden eller paa en anden Gren, sprang ikke en eneste Gang fejl og kom ikke det mindste til Skade. Frem og tilbage, op og ned for den hele Natten.

„Det er en Fugl,“ sagde Persillen glad.

„Vist er det saa,“ sagde Skvalderkaalen. „Hvad skulde det ellers være?“

Men Kvistene paa Stubbene daskede haanligt mod hinanden. „Aldrig i sine Dage har det været en Fugl,“ sagde de. „Kan den synge? har I hørt saa meget som et Pip fra den?“

Skvalderkaalen og Persillen saa betænkeligt til hinanden. Og da Edderkoppen et Øjeblik sad stille og pustede ud, vovede Persillen sig til et Spørgsmaal: „Kan du synge?“

„Pyt!“ svarede Edderkoppen. „Tror du, jeg giver mig af med saadant noget Pjank! Hvad er der at synge for? Livet er bare Slid og Slæb, og skal et enligt Fruentimmer klare sig, maa hun spytte i Næverne og tage fat.“

„Fuglene synger,“ sagde Skvalderkaalen.

„De synger, fordi de er forlibte,“ sagde Edderkoppen. „Jeg er ikke forlibt.“

„Vent, til den rette kommer!“ sagde Persillen.

„Skulde han komme, saa lad ham tage sig i Agt!“ sagde Edderkoppen. Saa sprang den igen ud paa Hovedet, og saadan blev den ved.

Men da Dagen begyndte at dæmre, var Skvalderkaalen og Persillen nær ved at knække over af Forundring. Midt i Luften mellem deres Grene hang Edderkoppen. Den havde trukket Benene op under sig, klumpet sig sammen og sov som en Sten.

„Sidder den paa dig?“ spurgte Skvalderkaalen.

„Nej, den gør ikke,“ svarede Persillen. „Sidder den ikke paa dig?“

„Nej, den gør ikke,“ sagde Skvalderkaalen.

„Den sidder heller ikke paa os,“ sagde Kvistene.

„Den er en Fugl,“ sagde Persillen og Skvalderkaalen henrykte.

„En Fugl hænger ikke midt i Luften og sover,“ sagde Kvistene.

„Den er en Trolldmand,“ sagde Musen, som kom

til i det samme. „Vent nu, til det bliver rigtig lyst, saa faar vi det maaske at se!“

Og da Solen stod op, saa de det. Mellem Skvalderkaalens og den vilde Persilles Grene var der spændt en Mængde ganske fine Traade, der krydsede hinanden og skinnede i Solen, saa det var en Fornøjelse. Andre Traade gik paa tværs af dem i Ringe, den ene uden om den anden.

„Aa!“ sagde Musen. „Nu forstaar jeg det. Det var der i Midten, den sad. Men hvor er den nu henne?“

„Jeg er her,“ sagde Edderkoppen inde under et Blad. „Jeg kan ikke lide det stærke Solskin. Hvad synes du om mit Arbejde? For Resten er jeg ikke færdig endnu.“

„Tja—e,“ sagde Musen. „Egentlig talt synes jeg, det er en løjerlig Rede, du har lavet.“

„Rede mig her og Rede mig der!“ sagde Edderkoppen. „Det er jer, der har snakket om en Rede, ikke mig. Du gaar hele Tiden ud fra, at jeg er et sølle, blødagtigt Kvindfolk som du og de andre. Hvad skulde jeg med en Rede? Jeg har det godt nok her under Bladet. Her er Skygge, og her er hyggeligt nok for mig. Traadene er mit Fangenet. Dem fanger jeg Fluer i. Mon ikke det trækker op til en Smule Regn? saa kan jeg tage fat igen og gøre Arbejdet færdigt.“

Lidt efter blev Solen borte i Skyer. Det regnede stille og mildt, og da det holdt op, kom Edderkoppen frem og strakte fornøjet sine otte Ben i den fugtige Luft. Og saa gav den sig til Arbejdet. — De saa alle sammen, hvordan den trak en Mængde ganske fine Traade paa een Gang ud af sin Bagkrop. Derefter gav den sig til at rede dem med Kamme, den havde paa Spidsen af sine Ben, snoede dem sammen til en enkelt tyk Traad og hængte dem op ved Siden af de andre, hvor den syntes, der var for stor en Aabning, eller at Nettet var svagt. Alle Traadene var fedtede og klæbrige, saa Fluerne maatte hænge

fast i dem. Op ad Dagen var Nettet færdigt, og de beundrede det alle sammen, saa smukt det var.

„Nu er mine Sager i Orden,“ sagde Edderkoppen.

I det samme kom der en Stær og satte sig i Toppen af en af de lange Kviste.

„Er her ikke en Smule spiseligt?“ sagde den. „Lidt Larver? en Edderkop?“

Skvalderkaalen og Persillen sagde ingenting; de var lige ved at visne af Skræk for at miste deres logerende. Musen stak af for en Sikkerheds Skyld; men Stubbenes Kviste raabte i Munden paa hinanden, at der var netop kommet en dejlig tyk Edderkop, som havde spundet sit Net i Nat.

„Jeg ser ingen,“ sagde Stæren, og saa fløj den. Men Edderkoppen havde hurtig som et Lyn firet sig ned til Jorden i en lang Traad og laa der saa stille, som om den var død. Nu krøb den op igen og satte sig midt i sit Net med alle otte Ben udstrakte.

„Det var ligeved,“ sagde den. „Nu kommer Turen til mig.“

Der kom en lille, pæn Flue, som ikke saa Nettet, men fløj i og blev ynkeligt hængende.

„Det er Handsel,“ sagde Edderkoppen. Den bed Fluens med sine Kindbakker, som var fulde af Gift, saa den døde øjeblikkelig. Saa aad den den. Og ligedan gjorde den med de næste tre, der kom i Nettet. Derefter kunde den ikke mere. En hel Del Smaakrav, der blev ynkeligt fanget, lod den hænge og sprælle, uden at den gad røre sig. Da der kom en god, fed Flue, bed den den ihjel, spandt den ind i et lille Net og hængte den op.

„Det kan være rart at have den en Dag, naar det kniber,“ sagde den.

„Meget fornuftigt,“ sagde Musen. „Det er egentlig det første, du har sagt, som jeg kan være enig med dig i. Men ellers maa jeg sige, at jeg synes ikke om din Metode. Den er alt for lumsk. Og saa bruger du Gift ligesom Hugormen. Det, synes jeg, er sjofelt.“

„Synes du det?“ svarede Edderkoppen haanlig.
„Det er vel værre, end hvad I andre gør? Du støder
sagtens i Trompet, naar du lister dig paa dit Bytte,
— ikke sandt, du lille, fromme Mus?“

„Det kunde jeg saamænd godt, hvis jeg ellers havde
en Trompet,“ sagde Musen. „Jeg er Gud ske Lov
ingen Røver og Morder som du. Jeg samler mig Nød-
der og Agern, og hvad der ellers falder for, og har
aldrig gjort nogen Moders Sjæl Fortræd.“

„Nej, du er en sød lille Pige af den gamle Slags,“
sagde Edderkoppen. „Du tager, hvad der falder af,
og er glad til. Saa gaar du hjem og lader dig kæle
for af din Mand og dine Unger. Jeg er nu gjort af
et andet Stof, skal jeg betro dig. Jeg bryder mig ikke
om Kæleri, men jeg har Appetit. Jeg vil have Kød
. . . dejligt, saftigt Fluekød. Og meget. Jeg beder
ingen om noget, men skaffer mig selv, hvad jeg be-
høver. Gaar det godt, har jeg selv hele Æren og For-
nøjelsen; gaar det snavs, hyler jeg ikke for nogen.
Det var godt, om der var mange Fruentimmer som
jeg.“

„Du er saa raa,“ sagde Musen.

„Visvas!“ svarede Edderkoppen. „Det er med det
ene som med det andet. Jeg er ikke værre, end Folk
er flest. Om det saa er Skvalderkaalen og Persillen,
saa slaas de om Sommerfuglene og Bierne og stjæler
Lys og Luft fra hinanden, saa godt de kan.“

„Meget rigtigt,“ sagde Persillen.

„Svært forstandigt Fruentimmer,“ sagde Skvalder-
kaalen.

„Det er saadant et grimt Navn, du har,“ sagde
Musen.

„Kan ikke gøre for det,“ sagde Edderkoppen.
„Menneskene har givet mig det for den Smule Gifts
Skyld, jeg har i mine Kindbakker. De er saa umaa-
delig rørte over de arme Fluer, jeg fanger, og selv
slaar de en Flue ihjel, bare den sætter sig paa deres
Næse. Hip som Hap. Ikke andet end Føleri og Skab-

agtighed. — For Resten har jeg ikke noget mod at bytte Navn. Du kan kalde mig *Spindleren*, hvis det huer dig bedre. Det kan en pæn lille Dame som du sige uden at besvime, og det passer paa mig, siden der ikke er et Dyr i Verden, der spinder saa smukt som jeg.“

„Det kan alt sammen gerne være,“ sagde Musen og rystede paa sit Hoved. „Men daarligt ser det ud, hvad du gør, og utilladelig grim er du.“

„Slap det derud!“ svarede Edderkoppen og lo. „Ser du, min lille Madam Mus — jeg er *praktisk* klædt paa. Min tarvelige, graa Kjole passer til mit Arbejde, og den vækker ingen unødvendig Opsigt. Gud ske Lov er jeg ikke nødt til at pynte mig som de andre, der majer sig ud for at gøre Lykke i Kærlighed og kvinkelerer og stoltserer, saa et fornuftigt Væsen skulde skamme sig. Men naturligvis foragter Tosserne mig for min simple Dragts Skyld. Lad dem det! Jeg bryder mig ikke om Tosserne. Og jeg æder dem, hvis de kommer i mit Garn.“

Musen rystede paa sit Hoved og gik sin Vej. Persillen og Skvalderkaalen smaasnakkede sagte med hinanden. Edderkoppen hang i sit Net, strakte Benene og fordøjede sin Mad.

Da Solen kom frem, krøb den ind under sit Blad, og saa var Musen der igen og tittede op. „Sover hun?“ spurgte den.

„Jeg tror det nok,“ sagde Persillen. „Og du maa helst lade være med at vække hende med din Snak.“

„Hun er nu engang vores Fugl,“ sagde Skvalderkaalen. „Om ogsaa hun opfører sig anderledes end andre Fugle, saa har hun vist os den Ære og Tillid at bygge i os, og derfor forlanger vi hende respektet.“

„Pyt for en Fugl!“ sagde Kvistene haanligt.

„Hun er i alt Fald bedre end slet ingenting,“ sagde Persillen.

„Saadanne Rækler som I skulde holde Bøtten,“

sagde Skvalderkaalen. „Hos jer er der saamænd ingen, der bygger.“

„En Fugl er hun ikke,“ sagde Musen. „Men derfor kan hun jo være meget god. Jeg tror nu, at hun er en stakkels, ulykkelig gammel Pige, som er kommet paa Kant med Tilværelsen. Maaske hendes Kæreste har snydt hende. Det gør ondt. Min første Mand løb bort med en hvid Mus, lige som jeg havde faaet mine Unger. Saa jeg taler af Erfaring.“

„Det kan nok være,“ sagde Persillen eftertænksomt. „Men hvad er der at gøre ved den Ting?“

„Vi maa se at faa hende lykkelig,“ sagde Musen. „Bliver hun ved at leve saa ensomt et Liv, bliver hun mere bitter for hver Dag, der gaar, og til sidst kvæles alle blidere Følelser i hende. Kunde vi bare finde en Mand til hende!“

„Ja — kunde vi bare!“ sagde Persillen.

„Saa byggede hun maaske en rigtig Rede med smaa Æg i,“ sagde Skvalderkaalen.

„Maaske sang hun for sine Unger,“ sagde Persillen.

„Saa var vi lige saa fint oppe at køre som Buskene,“ sagde Skvalderkaalen.

„Hvad snakker I om?“ sagde Edderkoppen og stak Hovedet ud under Bladet.

„Vi snakker om dig,“ sagde Musen. „Vi taler om, at du alligevel skulde gifte dig. Det er ikke godt i Længden for et Fruentimmer at være ene. Det bliver man sær og sur af. Du skulde bare vide, hvor det er yndigt at se sine søde, smaa Unger og give dem Mad og lære dem at leve.“

„Vaas!“ sagde Edderkoppen.

„Det er Naturens Bestemmelse,“ sagde Musen. „Og hvad du saa siger, vil jeg nu alligevel gøre for dig, hvad jeg kan. Paa min Vej langs Gærdet ser jeg hver Dag en Mængde Edderkopper. De er rigtignok meget mindre end du, men ellers pæne. Maaske træffer jeg ogsaa en stor en. Saa siger jeg, at der sidder en dejlig Jomfru herhenne og længes efter en Frier.“

„Saa siger du en slem Løgn,“ sagde Edderkoppen.
„Og du skal ikke lede efter en, der er større end jeg, for vores Mandfolk er alle sammen ynkelige, smaa Skravl. Der er ingen, som anser dem for noget værd, maa du vide. Hos os har vi længst forstaaet, at det bare er Fruentimmerne, der er noget ved.“

„Nu løber jeg,“ sagde Musen. „Jeg finder nok den rette. Og jeg kan ikke tro andet, end at du bliver meget elskværdigere, naar du bliver forelsket.“

„Løb du bare, lille Mus,“ sagde Edderkoppen.
„Det Mandfolk er ikke født, som kan behage mig. Men du har jo ikke andet i Hovedet end Kærlighed og Vaas.“ Den dræbte en Flue, spandt den ind og hængte den op, gemte sig saa under Bladet. Musen løb, Persillen og Skvalderkaalen stak Hovederne sammen og talte om Fremtiden.

Næste Formiddag sad der en rigtig net Edderkoppe-Herre paa Persillen, men et godt Stykke fra den bid-ske Jomfru. Han havde pudset sine Kløer og spandt et Par skønne Traade for at vise, hvad han duede til. Benene bøjede og strakte han, saa hun kunde se, han var velskabt. De syv Øjne straaledede af Forelskelse, mens det ottende passede paa, at hun ikke aad ham.

„Tillad mig, Jomfru, at tilbyde Dem min Haand og mit Hjerte,“ sagde han.

„Han kan belægge sine Ord,“ sagde Persillen.

„Et nydeligt Mandfolk!“ sagde Skvalderkaalen.

„Det er mig, der har sendt ham herhen,“ sagde Musen.

„Pjok!“ sagde Jomfruen.

Men Edderkoppen opgav ikke Ævret saa let. Han bøjede sirlig Forkroppen, satte to af Øjnene til at passe paa, at han ikke kom noget til, men saa dobbelt forelsket ud af de andre seks.

„Tro ikke, det er min Mening at ligge Dem til Byrde!“ sagde han. „Jeg har mit eget Spind et Stykke nede paa Gærdet og kan sagtens fange de Par Fluere,

jeg behøver. Jeg har endogsaa fem rigtig fede hængende indspundne, som det er mig en Ære at tilbyde Dem i Morgen, for at De kan se, det er alene Kærlighed, der driver mig til at fri til Dem.“

„Primer du?“ sagde Jomfruen. „Hvad Pokker skulde jeg med saadant et sølle Mandfolk?“

„Gud bevares,“ sagde han — og nu var der ikke mer end eet forelsket Øje, saa bister saa hun ud — „kommer min Bejlen Dem ubejlelig, saa trækker jeg mig straks tilbage og venter til en anden Gang...“

„Jeg tror nok, det er det raadeligste for dig,“ sagde hun. „Se til, du piller af i en Fart, eller jeg skal...“

I et Nu firede han sig ned i en Traad og hun efter ham. Men han slap væk, og lidt efter sad hun atter i sit Spind og saa surere ud end nogen Sinde.

„Sikken et Fruentimmer!“ sagde Musen.

„Ja — netop!“ sagde Edderkoppen.

„Man skal da heller ikke tage den første, den bedste,“ sagde Persillen.

„Det var bare ikke den rette,“ sagde Skvalderkaalen.

Men den uheldige Frier løb Gærdet rundt og fortalte de andre Edderkopper om den dejlige og mærkelige Dame, der havde sit Spind mellem Skvalderkaalen og den vilde Persille. „Hun er *saa* stor,“ sagde han og spredte sine Ben saa vidt, han kunde. „Jeg har aldrig set noget saa smukt i mine Dage. Men stolt er hun som en Ulykke. Jeg tager bestemt min Død af Sorg over den Kurv, hun gav mig. I alt Fald staar det fast, at jeg gifter mig aldrig.“

De hørte paa ham med store Øjne og vilde høre det en Gang til. Det varede ikke længe, inden der gik Sagn over hele Gærdet om den stolte og dejlige Edderkoppe-Prinsesse. Saa snart Mandfolkene var færdige med deres Dagværk, firede de sig sammen og sad og talte om hende. Enhver af dem havde sine Bemærkninger at gøre, men alle optændtes de efter-

haanden saadan af Elskov, at de syntes, de slet ikke kunde leve, medmindre de vandt den skønne. — Een efter een drog de da af Sted paa Frieri, og ynkeligt gik det dem alle.

Den første var en flot Karl, som havde haanet den uheldige Frier vældigt, fordi han havde lovet hende de fem indspundne Fluere, han havde siddende hjemme i Nettet. „Saadanne Løfter bryder Fruentimmerne sig Pokker om,“ sagde han. „De skal have det kontant, lige med det samme. Se nu paa mig!“

Han kom saa dragende med en prægtig Spyflue og lagde den uden et Ord for Jomfruens Fødder.

„Skulde jeg lade mig ernære af et Mandfolk?“ sagde hun.

Før han havde set sig for, var hun over ham og havde ædt ham. Fluere lod hun foragtelig ligge; men hen paa Eftermiddagen, da hun troede, ingen saa det, firede hun sig alligevel ned og aad den.

Og ikke en Smule bedre gik det de Friere, der kom efter. Seks af dem aad hun midt i deres Tale, og to fik ikke engang lukket Munden op. Een tog Stæren, just som den skulde gøre sin Reverens, og een faldt af Skræk i Grøften, da hun saa paa ham, og druknede med det samme.

„Det var tolv,“ sagde Musen.

„Jeg har ikke talt dem,“ svarede Edderkoppen. „Men nu faar jeg vel Fred.“

„Du er et forfærdeligt Fruentimmer,“ sagde Musen. „Jeg spaar dig, at du kommer til at gaa barnløs i din Grav.“

Edderkoppen saa for første Gang en Smule betænkelig ud. — „Det er ogsaa Pokkers, at man ikke kan faa de Børn, uden at man skal have sig en Mand,“ sagde hun.

„Nu smelter hendes haarde Hjerte!“ sagde Musen.

„Oh!“ sagde den vilde Persille.

„Ah!“ sagde Skvalderkaalen.

„Vaas!“ sagde Edderkoppen. — Men hun blev ved

at se betænkelig ud og sad og saa paa sine Kamme og lagde slet ikke Mærke til, at der fløj en Flue i Nettet. Lidt efter sagde hun: „Det er det, at man jo sagtens burde sørge for at sætte et Par dygtige Tøse ind i Verden. Jeg formoder, det er min Pligt at efterlade mig Arvinger til min Foragt for de usle Mandfolk.“

„Hun er paa Veje!“ hviskede Musen. — Og Skvalderkaalen og den vilde Persille nikkede, og ingen af dem sagde noget for ikke at forstyrre hende i hendes Betragtninger. Men Musen pilede hen ad Gærdet og kaldte alle de efterlevende Edderkoppe-Herrer sammen.

„Den, der frier til Prinsessen i Morgen, faar hende,“ sagde den. „Hun er ikke til at kende igen. Hun er smeltet. Hendes Hjerte er som Voks. Hun fanger ingen Fluier, spiser ikke, drikker ikke, sidder blot og stirrer længselsfuld ud i Luften. Skynd jer!“ — Saa løb Musen.

Men Edderkoppene saa betænkelige paa hinanden. Der var ingen af dem, der havde rigtig Mod til at vove Forsøget, saa galt det var gaaet de tolv, og der var endogsaa et Par Stykker af de fornuftigste, som straks firede sig op og krøb i Skjul under deres Blade for ikke at falde i Fristelse. Tilbage blev et Par Stykker, som tænkte over det, Musen havde sagt, og saa en lille tynd ung en, der altid havde lyttet til, naar de andre talte om den vidunderlige Prinsesse, men aldrig selv havde sagt noget.

„Jeg tror, jeg prøver,“ sagde han saa pludselig.

„Du?“ raabte de andre i Munden paa hinanden. Og de gav sig til at le ved Tanken om, at den Fyr skulde opnaa, hvad saa mangen en kæk Edderkoppe-Karl havde sat Livet til for. — Men den lille lod dem le, saa meget de vilde.

„Jeg tænker ikke, jeg gaar nogen af jer andre i Bedene,“ sagde han rolig. „Der er jo dog ingen af jer, som tør. Og jeg har nu Lyst til at gøre Forsøget.“

Jeg har været henne at se paa hende, og hun er ved Gud et dejligt Fruentimmer! Har hun forkastet de tolv, saa tager hun maaske den trettende. Jeg tror ogsaa, Frierne bar sig galt ad.“

„Naa, det tror du?“ sagde de andre og blev ved at le. „Og hvordan vil saa du bære dig ad?“

„I kan gaa med og se selv,“ sagde han. „I Morgen spadserer jeg over og frier.“

Og næste Morgen gjorde han det. — Han kom kravlende paa sine otte Ben, ganske sindig og betænksom. Et Stykke bag ved ham kom alt, hvad der var af Edderkoppe-Mandfolk paa Gærdet. De lange Kviste paa Stubbene rakte Hals for at se ham, Persillen og Skvalderkaalen bredte baade Blomster og Blade, for at han skulde gaa saa let som muligt. Musen stod paa Bagbenene af Nysgerrighed og stirrede og lyttede. Prinsessen selv sad i sit Net og lod, som om hun ikke saa ham.

„Ædle Prinsesse,“ sagde han saa. „Jeg kommer for at spørge Dem, om De vil tage mig til Mand.“

„Det er den trettende,“ sagde hun. — Men i sit stille Sind tænkte hun, at hun kunde bedre lide ham end de andre. De havde alle sammen villet tage hende til Kone — han her bad, om hun vilde tage ham til Mand. Det lød beskedent og pænt.

„Hun giver sig!“ sagde Musen og dansede af Hentykkelse.

„Tys!“ sagde Persillen.

„Hys!“ sagde Skvalderkaalen.

„Hun har endnu ikke ædt ham!“ hviskede Edderkoppe-Herrerne til hinanden.

„Jeg ved meget vel, at det er anmassende af mig at rette en saadan Bøn til Dem,“ sagde Frieren. „Hvad er et stakkels Mandfolk vel mod en Kvinde, og hvad er specielt en sølle Fyr som jeg imod Dem, der er den største og dygtigste Dame paa hele Gærdet! Men det er just det, der drager mig til Dem.“

Hun vendte sig om imod ham og saa paa ham.

Han var lige ved at synke i Jorden af Skræk og slog sine otte Øjne ned for hendes. Alle de andre Edderkoppe-Herrer styrtede af Sted, alt hvad Remmer og Tøj kunde holde.

„Nu æder hun ham,“ sagde Skvalderkaalen og Persillen.

„Hun er en sød Pige,“ sagde Kvistene paa Stubbene.

„Det er et forfærdeligt Fruentimmer!“ sagde Musen.

Men hun aad ham ikke. Hun tog en Flue, der netop fløj i hendes Net, bed den ihjel og gav sig i Ro og Mag til at fortære den, alt imens hun betragtede ham opmærksomt. — Et grueligt Pjok var han, især nu, da han rystede over hele Kroppen, fordi han troede, at hans sidste Time var kommet. Men saadan kunde hun netop lide ham. Hun syntes, det passede netop for et Mandfolk. Og da han saa, at hun ikke gjorde Mine til at fare over ham, kom han saa meget til Hægterne, at han kunde fuldende sin Tale.

„Jeg forstaar saa godt, at De ikke kan finde noget videre smukt ved mig,“ sagde han. „Jeg vil ikke gøre mig bedre, end jeg er, og jeg er jo kun et stakkels Mandfolk. Men dersom jeg kunde blive Fader til en Datter, der lignede Dem, vilde jeg betragte mit Livs Maal som naaet og takke ydmygst for min Lykke.“

Da skete det vidunderlige. Hun tog et Flueben og kastede hen til ham, hvilket hos Edderkoppene betyder det samme som Ja. — Skælvende af Lykke og Angst krøb han nærmere til hende.

„Lad gaa!“ sagde hun. „Jeg tager dig. Men pas paa, at du ikke irriterer mig! For saa æder jeg dig.“

„Hun tog ham!“ sagde Musen og besvimele af Glæde.

„Hun tog ham!“ sagde Skvalderkaalen og Persillen.

„Hun tog ham!“ sagde Kvistene paa Stubbene og raslede af bar Forundring.

„Hun tog ham!“ raabte Edderkoppe-Herrerne, der

var kommet tilbage, men nu løb igen, dels for at bringe Nyheden rundt paa Gærdet og dels for ikke at blive ædt til Brylluppet.

Og det kan nok være, der blev Bryllup! Hele Gærdet var i een Jubel, og Musen var den gladeste af dem alle, for det var jo dens Værk. Eller maaske den vilde Persille og Skvalderkaalen var endnu gladere, for de skulde jo nu have det Familieliv i deres Toppe, de havde længtes saa meget efter, og som skulde hæve dem i Rang med de rigtige Buske. Om det saa var Kvistene paa de gamle Stubbe, blev de smittet af den almindelige Glæde og glemte deres Misundelse.

Brylluppet blev holdt straks, for der var jo ikke noget at vente efter. Persillen og Skvalderkaalen dryssede deres hvide Blomster alle Vegne for at antyde, at der var Fest. Musen slæbte sine Unger op paa Gærdet, for at de skulde se det lykkelige Brudepar, Klokkeblomsten ringede, Valmuen lo, og Snerlen lukkede sin Krone en halv Time før ellers for ikke at genere de nygifte med utidig Nysgerrighed. — Bruden aad alle de Fluere, hun havde spundet ind, uden at byde Brudgommen noget. Men det gjorde ingenting, for hans Lykke sad ham heit oppe i hans Hals, saa han kunde alligevel ikke have faaet en Bid ned. Han gjorde sig saa lille som muligt. Da hun en Gang strøg ham over Ryggen med en af sine Kamme, rystede han, saa de troede, han skulde dø.

Tidlig næste Morgen var Musen paa Færde. „I har ikke set noget til de unge Ægtefolk?“ spurgte den.

„Nej,“ sagde Persillen.

„De sover,“ sagde Skvalderkaalen.

„Ak,“ sagde Musen. „For en Lykke, at vi omsider fik hende gift! Nu skal I se, hvor sød og fremkommelig hun bliver. Der er ingen Ende paa de Vidundere, Kærligheden kan udrette. Og naar der kommer Børn —!“

„Tror du saa, hun synger?“ spurgte Skvalderkaalen.

„Jeg tror det bedste,“ sagde Musen. „Hun ser ikke

ud til at have Sangstemme, men som sagt — Kærligheden! Nu skal I blot se, naar hun kommer, hvad for en Glans der er over hende. Bare vi kan kende hende igen!“ Og Musen lo, og Persillen og Skvalderkaalen lo, og Solen stod op og lo med de andre.

Saa kom Edderkoppen kravlende ud af sit Blade-skjul.

„Til Lykke! til Lykke!“ peb Musen.

„Til Lykke! til Lykke!“ sagde Skvalderkaalen og Persillen.

Edderkoppen strakte sig og gabede. Saa gik den hen og satte sig i sit Net, som om der ingenting var passeret.

„Hvor er Gemalen?“ spurgte Musen. „Kan han ikke lette sig af Fjerene?“

„Jeg aad ham i Morges,“ svarede Edderkoppen.

Musen skreg, saa det lød over hele Gærdet. Persillen og Skvalderkaalen rystede, saa alle deres Blomster faldt. Kvistene knagede, som om det var Stormvejr.

„Han saa saa dum og væmmelig ud, som han sad der ved Siden af mig,“ sagde Edderkoppen. „Saa aad jeg ham. Han kunde jo blevet fra mig.“

„Gud fri og bevare os alle sammen!“ skreg Musen.

„Ede sin egen, lovlige Mand!“

„Ak og Ve!“ sagde Skvalderkaalen og Persillen.

„Vaas!“ sagde Edderkoppen.

Den Dag var der stille paa Gærdet, og der blev ikke lystigere i de næste. Edderkoppen passede sit Net og fangede og aad flere Fluor end nogen Sinde. Den sagde ikke et Ord og saa saa bistert ud af Øjnene, at ingen turde sige et Ord til den. Edderkoppe-Herrerne tog sig vel i Agt for at komme i dens Nærhed. De firede sig sammen hver Aften og talte om det.

„Ja — men han fik hende dog,“ sagde den af dem, der var mest romantisk. Saa faldt de andre over ham og spurgte ham, om han syntes, *det* var Lykke at

blive ædt af sin Kone Bryllupsmorgen. Og det vidste han ikke noget at svare til, for hans Romantik var alligevel ikke rigtig ægte.

Musen listede sig nedbøjet til og fra sit Hul. Den tog sig det saa nær, som om det havde været dens egen Familie. Skvalderkaalen og den vilde Persille hang med Skærmene og følte sig flove og flade over for Kvistene paa Stubbene. Og saa stort var deres Nederlag, at endogsaa Kvistene syntes, det var Synd at haane dem.

Men en Dag, da det var knaldende Solskin, og Edderkoppen var krøbet saa langt som muligt ind i Skyggen af sit Blad, bøjede Persillen sig ned imod Musens Hul og hviskede: „Pst . . . lille Mus . . .“

„Hvad er der?“ spurgte Musen og kom frem.

„Det er bare Skvalderkaalen og mig, der vil spørge dig om noget,“ sagde Persillen. „Du er saa klog . . . sig mig engang . . . tror du ikke, det var tænkeligt, at Edderkoppen blev et andet Menneske, naar hun nu skal til at lægge sine Æg?“

„Jeg tror ingenting mere,“ sagde Musen. „Jeg tror aldrig, det Fruentimmer kommer til at lægge Æg.“

Men det gjorde hun nu alligevel. En skønne Morgen gav hun sig til det, og hun gjorde det saadan, at ingen paa Gærdet nogen Sinde glemte den Historie.

„Puh!“ sagde hun. „At man nu skal trækkes med det Børnevrøvl!“ Hun lagde en Klump paa en halv Snes Stykker og stod og saa arrigt paa dem.

„Byg dig en Rede til Æggene!“ sagde Persillen.

„Alt, hvad vi ejer og har, er til din Raadighed.“

„Læg dig paa dem og rug dem ud!“ sagde Skvalderkaalen. „Vi skal flette Tag over dig, saa Solen ikke skal genere dig det mindste.“

„Saml smaa Fluer til Børnene, naar de kommer ud!“ sagde Musen. „Du aner ikke, hvad saadanne Unger kan æde.“

„Øv dig i at synge lidt for dem!“ sagde Kvistene paa Stubbene.

„Vaas!“ sagde Edderkoppen. — Den lagde fire Klumper til. Saa gav den sig til at spinde dem ind, hver Klump for sig, i et tæt og fint Hylster af hvide Traade.

„Helt uden Hjerter er hun ikke,“ sagde Musen.

Edderkoppen tog en Klump, løb ned paa Gærdet og gravede den ned i Jorden. Saa op igen efter den næste Klump og saaledes videre, til alle fem Klumper var begravet.

„Saa!“ sagde den. „Nu er den Historie overstaaet. Og ingen skal faa mig til det nok en Gang. Nu er man da atter et frit og selvstændigt Fruentimmer.“

„Et yndigt Fruentimmer!“ sagde Musen. „En Skam og en Skændsel for sit Køn er hun.“

„En sød lille Fugl!“ sagde Kvistene paa Stubbene spydigt. — Men Skvalderkaalen og Persillen sagde ingenting.

Næste Morgen var Edderkoppen væk.

„Støren tog hende,“ sagde Musen. „En Snup, og hun var væk! Jeg saa det selv.“

„Bare han ikke faar ondt i Maven af hende,“ sagde Kvistene. „Hun maa være en slem Mundfuld!“

Saa blev det Efteraar og Vinter. Musen sad lunt i sit Hul, og Edderkoppens Æg laa lunt i Jorden. Skvalderkaalen og Persillen visnede og døde. Kvistene paa Stubbene tabte deres Blade, men raslede videre gennem Storm og Frost og Sne til næste Vaar.

NOTER

Baade Andersens og Ewalds Eventyr er udkommet hæftevis. Første Samling af Andersens udkom 1835 under Titelen: »Eventyr, fortalte for Børn.« Den vakte ikke nogen større Opsigt, men blev modtaget med Forstaaelse af Landets bedste Mænd. (Bekendt er navnlig H. C. Ørstedes Ytring, at Eventyrene vilde gøre Andersen udødelig.) — Første Samling af Ewalds Eventyr udkom 1882 under Titelen: »I det fri.«

Side 13. »Nattergalen« udkom 1844 i første Hæfte af »Nye Eventyr«. — udspekuleret: overdrevent dybsindigt udtænkt. — Side 14. Kavalier: Hofmand. — præsenteret: forestillet. — Side 15. Fabel: Opdigtelse, Usandhed. (Egl.: en Fortælling — oftest om Dyr — der indeholder en bestemt Lære.) — den sorte Kunst: Trolddom. — »Tsing-pe« skal naturligvis være Kinesisk og maa tænkes at betyde: »Vel!« — Hende. »Hun« (»Han«): gammeldags Tiltaleform til en Person i en ringe Stilling. — er tilsagt: har faaet Ordre til at møde ved Hoffet. — Hofjunkerne. »Hofjunker« er en Titel, hvormed der tidligere var forbundet et Hverv ved Hoffet. — Side 16. Succes (Fransk): Lykke. — charmante (Fransk): henrivende. — Side 17. virkelig Kækkepige. Nogle Titler giver den, der udnævnes dertil, højere Rang, hvis han i Udnævnelsen betegnes som »virkelig« (f. Eks.: »virkelig Justitsraad«). Andersen gør flere Steder i sine Eventyr Løjer med Titler. — Nattergalen skulde have hans Guldtof fel at bære om Halsen: nemlig som en Orden. — Kometeri: Optræden, der kun gaar ud paa at behage. —

Side 18. Rubiner: en Slags røde Ædelstene. — Safirer: en Slags blaa Ædelstene. — Over-kejserlig-nattergale-bringer. Se Slutningen af første Note til Side 17. — Duet: Sang, udført af to. — Kunstfuglen gik paa Valser: den sang ved et Slags Urværk. (Valser er runde Stænger, der anvendes i Maskinerier). — ganske af min Skole: afgjort Tilhænger af mine Meninger. — Side 19. Højkejserlig-natbord-sanger. Se Slutningen af første Note til Side 17. — alle Folk sagde, at de havde læst og forstaaet det; for ellers havde de jo været dumme. I Eventyret »Kejserens nye Klæder« (1837) har Andersen paa en morsom Maade vist, at Frygten for at blive kaldt dum kan bringe Folk til at sige og gøre selv det urimeligste. — Side 21. Døden nikkede ligesom en Kineser. Med »Kineser« menes her en kinesisk Nikkedukke af Porcelæn. (En saadan spiller en Rolle i Andersens Eventyr »Hyrdinden og Skorstensfejeren« (1845).) — Side 22. Klenodie: Kostbarhed, Smykke. — da fik Døden Længsel efter sin Have. Dødens Have er Kirkegaarden. — Juveler: kostbare Stene. — Side 23. dog har Kronen en Duft af noget helligt om sig. Kroningen er en kirkelig Handling.

Side 24. »Elverhøj« udkom 1845 i tredie Samling af »Nye Eventyr«. — brumler. Dette Ord har Andersen dannet (af »brummer«) for Rimets Skyld. — Elverpigerne har lært nye Danse. Taage, som — navnlig en Sommernat — hæver sig fra aabne Pladser i Skoven og bevæger sig ind mellem Træerne, siges at være Elverpigerne, der danser. — Lygtemændene siges at vise sig om Natten som svagt lysende Flammer over Moser, Enge og Kirkegaarde; de lokker ved deres Skin Vandringsmanden ind paa farlige Steder. — er tilsagt: har faaet Ordre til at møde. — Side 25. rygløs var hun. Elverfolk kendes altid paa, at de er hule i Ryggen. — Natravnen er en ret almindelig, mørkegraa Spurvefugl; den færdes kun om Natten, og dette i Forbindelse med dens usædvanlig store Gab, dens ejendommelige Skrigen og lydlose Flugt har i flere Lande gjort den til Genstand for Overtro (saaledes Troen om, at den suger Mælken af Gederne). Den er derfor udmærket skikket til at omgaas overnaturlige Væsener. — holder for (gammeldags): mener. — Aamanden: et Væsen, som boer i Aaer og med visse Mellemrum kræver et Offer (et Menneske, der drukner i Aaen). — Gravsoen: et Spøgelse, der viser sig — oftest paa Kirkegaarde — i en Sos Skikkelse. — Helhesten: en trebenet Hest uden Hovede, som ses om Natten, oftest paa Kirkegaarde. Den rides af Døden (Hel), og

den, der ser den, ved, at han (hun) nu skal dø. — Kirkegrimen: en Slags Nisse, der opholder sig i Kirken og holder Orden der. — som ikke er af vore Folk: som vi ikke ynder. Elverfolket kunde som en Levning af Heden-skabet naturligvis ikke være gode Venner med den kristne Præstestand. — Side 26. Spid (oprindelig »Spyd«): en Jernstang, ved Hjælp af hvilken Kød, der skal steges, holdes over Ilden. — Mosekonens Bryg. Man siger, at »Mosekonen brygger«, naar den hvide Taage stiger op fra Moser og Enge efter en varm Sommerdag. — Salpetervin. Salpeter er et Stof, der afsætter sig paa Væggen i fugtige Rum. — Gravkælderen. Under Kirker findes ofte Kældere, hvori der staar Kister. — solidt: drøjt, mættende. — Duksegriffel: Griffel, der tilhører Duksen (den øverste Elev i en Skoleklasse). — Krølhaar: Haar af Hestens Manke og Hale; de krølles for at faa større Elasticitet (Spændighed) og bruges til Udstopning af Møbler og andre Ting. — Troldgubben. Gubbe = gammel Mand. — Guldværk: et Anlæg af Gange og Huler i Bjerge, hvori der arbejdes paa at fremdrage Guld. — Klintekongen paa Møen: et overnaturligt Væsen, som boede i Møens Klint og var dens Hersker. — Han tog sin Kone paa Kridt. »Tage paa Kridt« er en spøgende Forkortning af »tage paa Kredit«, det vil sige: købe noget uden at betale det straks, men mod Løfte om at betale inden et vist Tidspunkt. Her naturligvis brugt med Hentydning til Møens Klint, der er af Kridt. — Side 27. økonomisk: sparsommeligt. — hælder endnu ikke til den Side: ynder endnu ikke Svenskerne. Der har altid i Norge været mange Modstandere af Landets Forening med Sverige (1814—1905). — Gutter: Dreng. — man kunde tro, at I var ikke rigtig gennembagte: man skulde tro, at I ikke var rigtig voksne. — Side 28. Fosser: Vandfald. — Laksen, der sprang op mod de styrtende Vande. Paa sin aarlige Vandring fra Havet op i Elvene springer Laksen undertiden over mindre Vandfald. — Nøkken: et overnaturligt Væsen, som i Norge og Sverige bor i Elve og Søer og gerne vil drage Mennesker til sig, saa at de drukner. (Sml. Aamanden i Danmark.) — Savmøllerne: Værksteder, hvori der skæres Tømmer og Planker. Savene, som benyttes hertil, sættes i Bevægelse af Strømkraften i Elven. — Hallingedans: en Folkedans i det sydlige Norge. Den har formodentlig særlig været danset i Hallingdalen. — Side 29. spække (egentlig): stikke smaa Stykker Flæsk (Spæk) i magert Kød. — Ælletrunter: gamle, rynkede Ælletræer. — Sankt Hans-Orme. »Sankt Hans-Ormen« er Sankt Hans-Billens vingeløse Hun; den er særlig kendt, fordi den afsondrer et lysende Stof, der nogle Steder skinner igennem dens Hud. — Bauta:

Forkortning af »Bautastene«. En Bautasten er en stor, utilhugget Sten, der i Oldtiden stilledes opret — ofte paa eller ved en Gravhøj — som Mindesten over en afdød; den bar ingen Indskrift. Bautastene findes hyppig i Norge og Sverige, sjældent i Danmark. — Side 30. Huldregaverne: Gaver fra Hulderfolket, som i Norge i det væsentlige svarer til Elverfolket i Danmark. — Stenstuen. Troldgubben bor jo i Dovrefjeld. — Fyrrespaanen: en Fyrretræsspaan, som er dyppet i Harpiks og fæstnet i Væggen; den brænder som en Fakkell. — Mjød: en Drik, som laves af Honning og Malt; den var i gamle Dage meget yndet i Norden. — Garboen: »Gaardboen« eller »Gaardbonden«, nemlig Nissen. — Sæterpigens Sange: Sange, der synges af Sæterpigen, den Pige, som passer Kvæget paa Græsgangene (Sæterne). — nu kan I tage en Moster. Meningen er, at de kan tage en af den ny Moders Søstre til Kone. — satte Glasset paa Neglen for at vise, at de havde drukket ud. De vendte Bunden i Vejret paa Glasset og satte Randen paa Neglen; hvis denne forblev helt tør, var der altså ikke en Draabe tilbage i Glasset. — Side 31. Nu galer Hanen! Naar Hanen galer og det bliver Dag, maa de overnaturlige Væsener forsvinde.

Side 32. »Historien om en Moder« udkom 1848 i anden Samling af »Nye Eventyr«, andet Bind. — Side 34. et Mirakel: et Under; en Undtagelse fra de Love, der gælder i Naturen. — Side 36. Jeg venter ham, før jeg ved det: jeg venter ham hvert Øjeblik.

Side 39. »Misteltenen« udkom 1898 i femte Samling af Ewalds »Æventyr«. — Gravenstentræet: et Slags Æbletræ, der oprindeligt dyrkedes paa Slottet Graasten (Gravenstein) i Sønderjylland. — Pigeontræet: et Slags Æbletræ, hvis Frugter er smaa og runde (som en Dues Bryst. pigeon (Fransk) = Due.) — Flaskeæbletræet: et Slags Æbletræ med aflange Frugter. — Motion: Bevægelse, der foretages for at forfriske Legemet. — Side 44. umoralske: usømmelige. — Side 45. honnet: retskaffent.

Side 47. »De tomme Stuer« udkom 1899 i sjette Samling af Ewalds »Æventyr«. — Side 49. Logis (Fransk): Bopæl. — Side 50. honette: retskafne, — næringsdri-vende: Folk, som ernærer sig ved at drive et Haandværk

eller en Forretning. — Borgherskab (egentlig): den Til-ladelse fra Øvrigheden, som er nødvendig for en Mand, der vil drive en selvstændig Forretning (i en By). — mystiske: hemmelighedsfulde. — Dirigent: Ordstyrer; den, der paa et Møde dirigerer — det vil sige: leder, styrer — Forhand-lingerne og sørger for god Orden. — præsentere: forestille. — Side 51. Bagateller: Smaating. — Side 53. krepe-rer: dør. (Kan i dannet Sprog kun bruges i Spøg.) — Side 55. spiller min Violin. Hannen hos Faarekyllingerne kan frembringe høje Toner ved at gnide Forvingerne mod hinanden. — praktisk: handledygtig. — grassere: her-ske, gribe om sig. — Side 56. risikerer: staar i Fare for. — Ostemiderne. Ostemiden er et lille Dyr af Edderkoppefamilien; den lever i gammel Ost. — Flæske-klan. Klanerne er en Slags smaa, sorte Biller, som ødelæg-ger Pelsværk og Madvarer; navnlig gør Flæskeklanen stor Skade. — Side 57. Ugle: en rund Kost til at støve ned med. — Side 60. interessanteste: mest underholdende.

Side 62. »Edderkoppen« udkom 1902 i niende Sam-ling af Ewalds »Eventyr«. — dem de løftede: som de løftede. (Brugen af »den« som henførende Stedord skyl-des Paavirkning fra Tysk.) — Side 64. Materiale: Stof til at udføre et Arbejde af. — Bagage (Fransk): Rejsegods. — Side 67. forlibte: forelskede. — Side 69. deres loge-rende (Fransk): den, der har lejet Bolig (Logis) hos dem. — Handsel: den første Indtægt, en handlende faar om Dagen. — Metode: Fremgangsmaade. — Side 70. Det er saa-dant et grimt Navn, du har: nemlig fordi »Edder« betyder: Gift. — Side 71. Spindleren. Svenskerne kal-der Edderkoppen »spindel«. (Sammenlign »Spindelvæv«.) — praktisk: fornuftigt. — majer sig ud: pynter sig paa en smagløs Maade. (Betød oprindelig: pynter sig med Majløv.) — kvinkelerer: et spottende Udtryk for »syn-ger«. — stoltserer: gaar paa en stolt (vigtig) Maade. — respekteret: agtet. — Side 74. den Kurv, hun gav mig: det Afslag, hun gav paa mit Frieri. — Side 75. kontant: med det samme. (Bruges sædvanligvis kun i Udtrykket »betale kontant«, det vil sige: betale en Ting med rede Penge, saa snart man faar den.) — sin Reve-rens: sin ærbødige Hilsen. — Side 76. Jeg tænker ikke, jeg gaar nogen af jer andre i Bedene. »At gaa en anden i Bedene« vil sige: at foretage sig noget, hvorved man krænker en andens Rettigheder. — Side 77. specielt: i Særdeleshed. — Side 78. kom han saa meget til Hæg-terne: kom han saa meget til Kræfter. — irriterer

mig: gør mig vred. — Side 79. For en Lykke: Hvad det dog er for en Lykke. (Efterligning af norsk Sprogbrug.) — Side 80. passeret: foregaaet. — romantisk: sværmerisk. — Side 81. Romantik: Forkærlighed for det usædvanlige og ophøjede.

Folkeudgave af danske Forfattere.

Hvert Nr. koster 25 à 30 Øre.

1. LUDVIG HOLBERG: Det lykkelige Skibbrud. Comoedie udi 5 Acter. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforeningen“ ved *Chr. Dorph*.
- 2—4. Fru T. C. GYLLEMBOURG-EHRENSVÄRD: Ekstremerne. Novelle. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforeningen“ ved *Axel Sørensen*. (Ib. 1.25).
5. H. C. ANDERSEN: Billedbog uden Billeder. — Gudfaders Billedbog.
6. J. L. HEIBERG: Recensenten og Dyret. Vaudeville. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforeningen“ ved *F. Christensen*. (Ib. 0.75. — Udsolgt heftet).
7. H. C. ANDERSEN: Lykke-Per. (Nr. 5 og 7 ib. i 1 Bd. 1 Kr).
- 8—9. CHRISTIAN WINTHER: Hjortens Flugt. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforeningen“ ved *Verner Dahlerup*. (Udsolgt). Ny Udg. 2.00, ib. 3.50.
10. ST. ST. BLICHER: Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforeningen“ ved *Gerh. Hornemann*. (Nr. 10 og 16 ib. i et Bd. 1.00).
11. CHRISTIAN WINTHER: Fortællinger. I. (Aftenscene. — De to Peblinge. — Ristestenen). (Nr. 11 og 24 ib. i et Bd. 1.00).
12. H. C. ANDERSEN: Udvalgte Eventyr. Med Illustr. af *Vilh. Pedersen*. I. (Rejsekammeraten. — Den grimme Ælling. — Gaaseurten. — Den uartige Dreng).
- 13—14. ST. ST. BLICHER: Fjorten Dage i Jylland. (Ib. 1.00).
15. H. C. ANDERSEN: Udvalgte Eventyr. Med Illustr. af *Vilh. Pedersen*. II. (Ole Lukøje. — Den lille Havfrue. — Prinsessen paa Ærten).
16. ST. ST. BLICHER: Røverstuen.
17. JOHAN HERMAN WESSEL: Kærlighed uden Strømper. Sørge-spil i fem Optog. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforeningen“ ved *Chr. Dorph*. (Ib. 0.75).
18. ST. ST. BLICHER: E Bindstouw. Fortællinger og Digte i jyske Mundarter. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforeningen“ ved *Alfred Ipsen*, og Oversættelse af *P. Hansen*. (Ib. 0.75).
- 19—20. J. L. HEIBERG: Elverhøj. Skuespil i fem Akter. Med Indledning af *P. Hansen*. (Udsolgt). Ny Udg. 1.00, ib. 2.00.

- 21—22. ST. ST. BLICHER: Juleferierne og Høstferierne. En gammel Skolemands Erindringer. (Ib. 1.00).
23. H. C. ANDERSEN: Udvalgte Eventyr. Med Illustr. af *Vilh. Pedersen*. III. (Den lille Idas Blomster. — Kejserens nye Klæder. — Den standhaftige Tinsoldat. — De vilde Svaner. — Grantræet).
24. CHRISTIAN WINTHER: Fortællinger. II. (To Venner. — Monsieur Martin. — I Naadsensaaret).
- 25—26. J. L. HEIBERG: Syvsoverdag. Romantisk Komedie i 3 Akter. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforening“ ved *F. Christensen*. (Ib. 1.00).
- 27—28. B. S. INGEMANN: Holger Danske. Et Digt i fem Sangkredse. Med Forfatterens Portræt. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforening“ ved *Kr. Nyrop*. (Ib. 1.00).
- 29—30. FR. PALUDAN-MÜLLER: To Digte. (Abels Død. — Benedikt fra Nursia). Med Forfatterens Portræt. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforening“ ved *H. Trier*. (Ib. 1.00).
- 31—32. JOHANNES EWALD: Fiskerne. Et Syngespil i tre Handlinger. Med Forfatterens Portræt. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforening“ ved *I. Falbe-Hansen*. (Ib. 1.00).
- 33—34. B. S. INGEMANN: Reinald Underbarnet, et lyrisk dramatisk Digt i tre Eventyr. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforening“ ved *F. Rønning*.
- 35—36. C. HAUCH: Tycho Brahes Ungdom. Drama i tre Akter. Med Forfatterens Portræt. Med Oplysninger udgivet af „Dansk lærerforening“ ved *Axel Sørensen*.

Dansk lærerforeningens Skoleudgaver af danske Forfattere.

- INGEMANN'S LEVNEDSBOG ved *Axel Sørensen*, Overlærer ved Metropolitanskolen. 50 Øre.
- H. P. HOLST: Den lille Hornblæser ved *Knud Bokkenheuser*. 50 Øre.
- H. HERTZ: Sparekassen ved cand. mag. *F. Christensen*. 50 Øre.
- H. C. ANDERSEN og CARL EWALD: Udvalgte Eventyr ved *Marie Fratz*. 50 Øre.
- CHR. WINTHER: Udvalgte fortællende Digte ved *Alfred Ipsen*. 50 Øre.

